

VERSLAG OPENBARE VERGADERING D.D. 25 OKTOBER 2023 INZAKE DE PROGRAMMABEGROTING 2024 VAN DE COMMISSIE VOLKSGEZONDHEID, ONDERWIJS, WERK EN ECONOMIE

Middagvergadering deel 2

De commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

*Volksgezondheid, Drugs, Sekswork, Onderwijs (incl. MBO), Werk en Inkomen,
Economische Zaken, Evenementen*

De voorzitter, de heer Van der Zweth en de wethouders mevrouw L. Voortman, de heer E. Eerenberg, mevrouw L. Voortman, mevrouw E. Oosters, mevrouw S. Schilderman en verder de leden mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), mevrouw M. Vermeulen (GroenLinks), mevrouw M. Fattal (GroenLinks), mevrouw V. Dada-Antonij (D66), mevrouw B. van der Wilt (D66), de heer R. Peters (D66), mevrouw Assen (PvdA), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), de heer M. Talhaoui (PvdA), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw E. Kendir (Student en Starter), de heer V. Stevens (Student & Starter), de heer B. van Steeg (CDA), de heer J. van den Broek (CDA), mevrouw M. Al-Saqaff (VVD), de heer S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), mevrouw Y. Hessel (Utrecht Solidair), de heer I. Simşek (DENK), de heer J. Otto (EenUtrecht), de heer I. Simşek (DENK), mevrouw X. Minnaert (Partij voor de Dieren), en de commissiegriffier mevrouw W. Kok, en de commissiesecretaris.

20 **De voorzitter**, de heer Van der Zweth, leidt de bespreking in en geeft de commissie het woord. De bespreking is in twee termijnen.

De commissie

30 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat de ondernemers een belangrijke rol hebben in deze gemeente; ondernemers maken dat Utrecht een energieke en bruisende gemeente is. Zij pleit ervoor ondernemers te laten ondernemen. Wat haar betreft moet het beleid begrijpelijk en werkbaar zijn voor het MKB. Daarom wil haar fractie dat ondernemers van tevoren betrokken zijn bij het beleid dat in de raad aan de orde komt doormiddel van een MKB-toets. Haar fractie ziet daarvoor concrete aanknopingspunten bij de Review Council; die is voorgesteld bij de Actieagenda Utrechtse Economie. Via een motie is een MKB-er toegevoegd. Wanneer nieuw beleid wordt voorgesteld, of wijzigingen vindt de VVD een dergelijke toets van belang. Zij krijgt hierop graag de reactie van het college.

De heer Peters (D66) vraagt bij welke voorstellen een MKB-toets moet gaan landen; bij elk voorstel? Of zit daarin ook een specificatie.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) licht toe dat het gaat om voorstellen die ondernemers raken.

40 **De heer Peters** (D66) ziet in dat heel veel ondernemers raakt, zoals heel veel van het beleid bewoners raakt. Hij kan de lijn van de VVD op zich volgen. De vraag is waar de grens te trekken; wanneer raakt het beleid ondernemers en wanneer niet? Hij vraagt een concretisering daarvan.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) kadert het af door te zeggen die toets te doen bij de Review Council. Daarin zit al een MKB-er. Dit Council gaat kijken naar beleid, en zal eventueel aanpassingen voorstellen. Zij wil dat de MKB-toets daaraan ten grondslag ligt; daarmee wordt het al afgekaderd.

Zij vervolgt haar betoog in haar termijn met in te gaan op de motie over logistieke bedrijven. Zij vraagt hoe het college de motie gaat uitvoeren. Zij wil dat het college ervoor zorgt dat het voor bestaande vervoerders aantrekkelijk is om samen te werken. Zij krijgt graag de reactie van het college daarop.

50 De VVD hekelt de 100.000 euro van het college op het gebied van economie waarop nu een verlaagde ambitie is. Haar fractie betreurt dat. Zij had dat graag anders gezien.

De VVD is van mening dat iedereen nodig is op de arbeidsmarkt. Werken is belangrijk voor mensen. Het zorgt voor inkomen, ontwikkeling en eigenwaarde. Zij noemt de sociale context waarin mensen werken. Werken verbindt, zo stelt zij. Zij stelt ook dat meer werken meer moet lonen. Wanneer mensen van een uitkering naar betaald werk gaan, of zij meer gaan werken wil haar fractie dat zij er financieel op vooruit gaan. In Utrecht is dat door de hoeveelheid aan regelingen en de soort regelingen niet het geval. De VVD vond het een zeer goede zaak dat er een omscholingsregeling was voor ondernemers en voor inwoners. Haar fractie vindt het bizar dat de

60 evaluatie van de regeling tijdelijk niet gedaan is zodat de regeling niet was voort te zetten. Wat haar fractie betreft biedt het stadsbestuur inwoners en ondernemers de handvatten om zich om te scholen naar cruciale beroepen en zet het bestuur daarmee de regeling voort. Haar fractie wil graag de reactie daarop graag weten waarom dit zo lang moet duren; waarom kon het bestuur niet doorgaan waar nu een soort van gat in lijkt te vallen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) kan de VVD heel ver volgen in dit betoog over dat werken belangrijk is en dat omscholingsregelingen heel belangrijk zijn. Maar deze regeling is juist afgeschaft omdat zij vrijwel niet gebruikt werd. Zij vraagt of

70 mevrouw Al-Saqaff met haar deelt dat deze afschaffing een logische keuze is in het licht van efficiënt omgaan met de middelen, waartoe de VVD steeds oproept in de armoede begroting.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) heeft begrepen uit de antwoorden op de gestelde vragen, dat er eerst nog geëvalueerd moet worden om na te gaan of deze regeling überhaupt voort te zetten is. Wanneer dan al geconstateerd wordt dat de omscholingsregeling nu in deze hoedanigheid minder gebruikt wordt, is te kijken naar welke hoedanigheid dan wel. Het omscholen van mensen naar cruciale beroepen hoort wat haar betreft wel een belangrijk onderdeel te zijn van wat de gemeente wil.

Zij vervolgt haar betoog.

80 Wanneer mensen al in staat zijn om zichzelf uit de bijstand te tillen, wordt dat niet gestimuleerd door de hoeveelheid aan regelingen en de vorm daarvan. De armoedeval is groot wanneer mensen uit de bijstand naar betaald werk gaan. Ook extra uren levert in een aantal gevallen niets op, maar kost de werker juist geld. Zij noemt het voorbeeld van een onderwijsassistent in Utrecht. Zij rekent voor hoe iemand dan er 40 euro op achteruitgaat terwijl die 70 euro meer inkomen heeft ten opzichte van de bijstand. Dit geldt niet alleen voor de alleenstaande onderwijsassistent. Dit geldt ook voor koppels, koppels met kinderen, met jongere en met de oudere kinderen. De VVD vindt dat hieraan harder gewerkt moet worden. Het steeds verhogen van de armoederegelingen zorgt voor een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De VVD voelt

90 zich gesterkt door het rapport van de Rekenkamer Pleisters Plakken. Zij vraagt

andermaal het college te kijken naar de hoogte van de regelingen, naar wie daarvoor in aanmerking komt en naar een geleidelijke afbouw van de regelingen. Dat laatste is lastig maar moet haars inziens echt plaatsvinden. Zij wil graag de reactie van de wethouder.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) spreekt over de huidige tijd als spannend: stress, depressie en eenzaamheid bij jongeren. Zij leest in de begroting dat de ervaren gezondheid over de hele linie is gedaald in Utrecht. De samenleving heeft te maken met onzekerheid en bezuinigingen in het sociaal domein.

100 Zij ziet in deze begroting ook mooie ontwikkelingen; er is aandacht voor het mentaal welzijn van jongeren. Zij noemt in dat licht het Utrecht Beweeg Programma, Rookvrije plekken voor kinderen en volwassenen en inzet op meer groene schoolpleinen bij Utrechtse Kindcentra. GroenLinks vindt het belangrijk te kijken naar duurzame investeringen en het beschikbare geld efficiënt en effectief te besteden vanuit het principe ongelijk investeren voor gelijke kansen. In dat licht stipt mevrouw Vermeulen een aantal punten aan.

Zij verneemt van scholen en zag ook in de jaarstukken dat scholen sommige subsidies niet weten te vinden of het lastig vinden ze aan te vragen. Haar fractie pleit voor verbetering van de aanvraagprocedure, als het gaat om de verantwoording, de aanvraag en de tijdelijke aard. De schoolleider riep op het stapelen te stoppen en incidentele subsidies te vervangen door structurele. Zij noemt Roosendaal als voorbeeld in dat licht. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen of de gemeentelijke subsidieregelingen aangepast of vereenvoudigd kunnen worden en de raad daarover te informeren in de onderwijsbrief in Q1.

110 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) is het ermee eens dat subsidies in dienst moeten staan van de scholen. Zij vraagt of GroenLinks er nu voor pleit af te zien van tijdelijke subsidies en over te gaan op structurele.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt het college te onderzoeken om de hele procedure te verbeteren en na te gaan waar structurele subsidies mogelijk zijn.

120 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vraagt of GroenLinks nu in beeld heeft van welke subsidies óf samengevoegd gaan worden óf welke niet goed bereikt worden.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) wilde juist op die vraag aansluiten in haar betoog. Haar fractie heeft een overzicht van alle subsidies gevraagd bij de Voorjaarsnota, omdat ook haar fractie in de jaarstukken zag dat sommige subsidies niet gebruikt worden. Haar fractie heeft dat overzicht gisteren aan het eind van de dag mogen ontvangen. Dat is een heel uitgebreid overzicht waarmee haar fractie blij is. Toch staat daarin niet alles. Zij mist daarin de kleinere subsidies waarop het stadsbestuur kan sturen. Het is voor haar fractie nog niet duidelijk welke subsidies nu wel of niet precies gevonden worden. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder zo dat het subsidiestelsel beter is in te richten.

130 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) vraagt waar GroenLinks precies naar zoekt in dat overzicht. Dan is er mogelijk een meer gerichte vraag te formuleren richting het college.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) wil graag weten welke subsidies scholen nu wel of niet kunnen vinden zodat het stadsbestuur daar beter op kan sturen.

Zij vervolgt haar betoog in haar termijn.

Zij gaat in op de onderwijshuisvesting. Daarin gaat veel geld om. Zij heeft dat kunnen lezen in de begroting. Zij vindt het belangrijk dat de school een prettige, inspirerende, gezonde en toegankelijke plek is om onderwijs te volgen. De gemeente heeft hierin

140 een belangrijke regierol. Zij las en vernam uit de stad dat veel lokalen leeg staan in zowel primair onderwijs als in het VMBO. Tegelijkertijd is er sprake van een capaciteitsprobleem, vooral in het speciaal onderwijs en dan vooral in het voortgezet speciaal onderwijs. Haar fractie vraagt de wethouder om hierin met schoolbesturen tot oplossingen te komen en zij vraagt de toezegging van de wethouder de raad daarover te informeren. Haar fractie vroeg al eerder naar een bestuursoverstijgende aanpak op het gebied van onderwijshuisvesting. Voor haar fractie is niet duidelijk welke concrete afspraken zijn gemaakt. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

150 In de begroting ziet zij op het gebied van verduurzaming, ventilatie en vergroening van onderwijsgebouwen dat er stappen gezet worden. Wat haar fractie betreft mag het sneller. Zij vraagt de wethouder hierin een beroep te doen op schoolbesturen. Zij hebben hierin een direct belang, bijvoorbeeld waar het gaat om energiekosten. Zoals te lezen was in recent onderzoek van follow the money en een analyse van de jaarverslagen van de Utrechtse schoolbesturen, blijkt dat de besturen momenteel veel reserves hebben. Zij vraagt de toezegging van de wethouder te onderzoeken wat het stadsbestuur hierin kan bijdragen.

GroenLinks wil samen met schoolbesturen en andere partijen in de stad alle kinderen in Utrecht een zo goed mogelijke start geven en haar partij wil niet dat de meest kwetsbare kinderen en jongeren de dupe worden van bezuinigingen. Daarover is 160 zorg. Daarom blijft GroenLinks in de raad thema's als voorschoolse educatie, leerlingenvervoer, gelijke kansen, inclusief onderwijs op de voet volgen en vraagt zij de wethouder tot slot actief het gesprek aan te gaan met schoolbesturen over hoe ervoor te zorgen dat ieder kind mee kan gaan, mede gezien de hoge reserves.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat het bestuur binnenkort nog te spreken komt over de armoede en de Re-integratienota. Er komt dus nog veel aan. Daarom stipt zij nu een aantal kortere punten aan.

Voor GroenLinks is duidelijk dat de bestaanszekerheid voor iedere bewoner een prioriteit is. Haar fractie blijft daarom benadrukken dat het gebruik van regelingen 170 voorop staat en niet de ingeboekte middelen daarop, zoals bij de U-pas wel het geval is. Zij roept daarom nogmaals richting het college op om daarop te blijven sturen. Zij hoopt dat andere partijen zich daarover expliciet uitspreken.

Uit de begroting wordt duidelijk dat er ook middelen gaan naar de regionale mobiliteit teams (RMT). In de technische vragen werd beantwoord dat dit rijksmiddelen zijn. Voor haar fractie is niet helemaal duidelijk in hoeverre het geld dat hieraan besteed wordt een keuze is of in hoeverre dit een verplichting is. Haar fractie is er kritisch op om veel geld te laten vloeien naar verschillende loketten en organisatievormen en samenwerkingsverbanden in een tijd waarin de financiële middelen steeds knapper worden. Naast de RMT's heeft het stadsbestuur ook te maken met het Werkgevers- 180 servicepunt. Daarmee is op zichzelf niets mis. GroenLinks wil graag dat het geld bij de mensen terecht komt en niet in allerlei verschillende organisatievormen. Daarom vraagt zij het college daarop ook kritisch te zijn wanneer bezuinigingsopties worden besproken.

Binnen Werk & Inkomen zijn er verschillende mogelijkheden om regelingen aan te vragen. Er zijn soms ook mogelijkheden om meer te doen met private fondsen. Zij refereert aan eerdere inbreng bij de andere commissie JWCS. Is het college bereid de samenwerking op te zoeken om op die manier de koek te vergroten en wat te doen is in de armoederegelingen.

Haar fractie gaf eerder al complimenten over het doornemen van de bijzondere
190 bijstand om die gemakkelijker en eenvoudiger te maken. Dat kan goed zijn voor de
inwoners maar ook werk schelen. Zij vraagt wanneer de raad die uitwerking kan
verwachten.

GroenLinks vroeg al vaker aandacht voor de overgang tussen betaald werk en de
uitkering. Vaak is het onzeker voor mensen wat ze overhouden. Dat sluit aan bij de
inbreng van de VVD. Eerder pleitte GroenLinks voor een bufferbudget. Nu zag zij dat
het instituut voor publieke waarden een idee heeft op de uitkering van een cent te
zetten op het moment waarop iemand gaat werken. Het voordeel daarvan is dat
iemand niet opnieuw een uitkering hoeft aan te vragen wanneer het even niet gaat
en dat het vangnet blijft. Zo wordt die stap naar werk een stuk minder spannend
200 gemaakt zij vraagt of het college bereid is om na te gaan of dit een optie is voor
Utrecht en om daarmee te gaan starten.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) is het ermee eens de stap naar werk minder spannend te
maken is. Zij vraagt wat GroenLinks vindt van de armoedeval. Wanneer mensen nu
gaan werken vanuit de bijstand, gaan zij er flink op achteruit in Utrecht.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vindt dat kwalijk. Daarom heeft Utrecht allerlei
regelingen om daarop bij te plussen. Die armoedeval wordt grotendeels veroorzaakt
door het landelijk beleid. De gemeente maakt de armoedeval kleiner. De oplossing is
niet armoederegelingen af te schalen, maar dan moet er bijgeplust worden.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) vindt dat niet logisch. Wanneer de regelingen opgeplust
210 worden en iemand gaat werken, vallen er veel regelingen weg; dan is het niet meer
aantrekkelijk om te gaan werken. Door die regelingen raakt iemand een deel van zijn
inkomsten kwijt. Zij wil geen inkomen vervangen maar zorgen dat iemand die gaat
werken er op vooruit gaat.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) hanteert als uitgangspunt dat iedereen zeker is
van een inkomen. Dat zou idealiter gedaan worden met vast werk. Daarvoor is het
loon niet altijd hoog genoeg. Wat haar betreft mag het minimumloon omhoog; daar-
voor is tot haar spijt een landelijke regeling nodig. Zolang dat niet zo is, moet de
gemeente bijplussen om de bestaanszekerheid van mensen te garanderen. Dat doet
de gemeente bij de bijstand omdat dat niet voldoende is om rond te komen. Daarvoor
220 zijn de armoederegelingen bijgeplust. Wanneer iemand gaat werken, zijn er regelin-
gen die dan nog een tijd beschikbaar zijn door ze bijvoorbeeld op 130% van het
sociaal minimum te zetten zodat iemand niet direct in armoede raakt wanneer die
gaat werken. Zij deelt de ambitie van de VVD: er op vooruitgaan met werken.

Wanneer de VVD er echt iets aan wil doen moet het minimumloon omhoog.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) merkt op dat wanneer het minimumloon omhoog gaat het
doel nog niet bereikt is. Met alle regelingen is nog meer geld gemoeid en wordt de
situatie voor de werker gehandhaafd.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) deelt dat uitgangspunt niet volledig. Het
belangrijkste is een goed minimumloon en voor de rest ervoor te zorgen dat de
zekerheid goed geregeld is voor mensen die niet kunnen werken. Daarvoor is ook de
garantie van een goed bestaansminimum nodig.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) vraagt of GroenLinks zich ervan bewust is dat
het geen zin heeft wanneer het minimumloon omhoog gaat en dat mensen toeslagen
kwijtraken plus de enorme angst wanneer er iets in het inkomen verandert de
grootste problemen ontstaan met de belastingdienst over toeslagen.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) is zich daarvan bewust. Een groot deel is het
rijksbeleid. Zij refereert aan haar inbreng over de uitkering op een cent te zetten zo
230

dat het vangnet er is wanneer het niet goed gaat. Zij deelt de zorgen van Utrecht Solidair.

240

Mevrouw Fattal (GroenLinks) gaat in op economische zaken en specifiek daarvan concept Community Wealth Building. Zij vindt dat een vage Amerikaanse term voor een haars inziens hele mooie benadering van de economie dat aansluit bij de Utrechtse methode: het gaat om gemeenschapseconomie. Dat staat voor een economie waarbij het geld dat in Utrecht verdiend wordt zoveel mogelijk terugvloeit naar de bewoners van Utrecht. Dat klinkt vaag maar het werkt. Zij heeft voorbeelden van succesvolle opbloei van lokale economieën in andere landen, onder meer in het Verenigd Koninkrijk.

250

Dat is het voorbeeld waarin een actieve overheid die zich actief inmenkt in de markt, kan leiden tot een florerende lokale economie met werkgelegenheid voor jongeren uit de wijk. Zij merkt op dat in Utrecht veel geld verdiend wordt. Veel daarvan verdwijnt in de handen van anonieme aandeelhouders van bedrijven en vloeit dan weer weg uit de stad. Het gevolg daarvan is een economie waarin grote ongelijkheid is tussen grote rijke bedrijven en mensen met lage inkomens. Zij gelooft dat een rechtvaardige en duurzame economie mogelijk is.

260

De voorwaarden voor Community Wealth Building is onder meer gedeeld eigenschap van de economie, oftewel de bewoners zijn eigenaar van de welvaart die in Utrecht gecreëerd wordt. Lokale bedrijven en coöperaties zullen gestimuleerd worden omdat ze vaker geneigd zijn te investeren in hun wijk door lokale mensen aan te nemen of hun inkoop lokaal te doen. Coöperaties zijn nog beter omdat medewerkers dan ook mee kunnen profiteren van het resultaat.

Een andere voorwaarde is dat geld lokaal moet werken; aan alles hangt een prijskaartje, ook het stimuleren van lokale bedrijven.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) merkt op dat de gemeente Utrecht vele miljoenen investeert in allerlei organisaties die economische belangen hebben. Miljoenen in BV's, in Startups; zij leidt daarvan af dat de gemeente Utrecht miljoenen investeert in de economie als gemeenschap; zij legt de vraag voor of dat nog meer moet worden of moet daarmee gestopt worden.

270

Mevrouw Fattal (GroenLinks) herkent het beeld niet dat Utrecht miljoenen investeert in bedrijven. Zij bevestigt wel dat er miljoenen omgaan op het gebied van economische zaken in de begroting van Utrecht. Zij pleit voor wat Utrecht Solidair nu zegt: dat geld zoveel mogelijk te investeren in lokale bedrijven en zoveel mogelijk in Utrechters die een goed idee hebben zo dat de gemeente Utrecht ervoor zorgt dat het geld terugvloeit naar de bewoners.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) vraagt of mevrouw Fattal op de hoogte is van de organisatie ROM, waarin de gemeente Utrecht miljoenen per jaar naar toe laat gaan voor Startups waarvan er nog vele zijn.

280

Mevrouw Fattal (GroenLinks) kent die organisatie en vervolgt haar betoog. Zij benadrukt dat het geld om te investeren in de lokale economie er is. Zeker wanneer de gemeente grote partners in de stad, ankerorganisaties, inzet voor de lokale economische ontwikkelingen, zoals banken, grote bedrijven die zelf weer leningen kunnen geven aan lokale ondernemers op een circulair ondernemingsfonds waarin de gemeente en het bedrijfsleven samen de financiering doen. Daar hoort ook een organisatie als de ROM bij.

Een derde voorwaarde is eerlijk werken voor leefbaar loon. Er moet niet alleen gefocust worden op het werk van lokaal personeel, maar ook op de ontwikkeling van

lokaal personeel. Daar hoort ook een goed loon bij. Daarom vindt zij coöperaties zo mooi.

290 De vierde voorwaarde is lokale inkoop. De beste manier om geld in de stad te houden is als bedrijven en organisaties hun inkoop in de buurt doen. Bij inkoop en aanbesteding is de prijs nog vaak de bepalende factor, niet per se bij de gemeente maar wel bij grote spelers in de stad. Zij zou graag willen dat lokaliteit, duurzaamheid en goede arbeidsvoorwaarden de doorslaggevende voorwaarden zijn bij een aanbesteding. Daarin speelt de gemeente een hele grote rol.

De vijfde voorwaarde vormen de multinationals. Brievenbusfirma's die geen belasting betalen zijn wat haar betreft niet welkom in de stad. Zij dragen niets bij aan de lokale economie. De vraag is dan wel in hoeverre dat in Utrecht speelt. Het is wel een heel belangrijke voorwaarde voor versterking van de lokale economie.

300 **De heer Peters** (D66) hoort een heel mooi visionair verhaal van GroenLinks. Hij vraagt in hoeverre dit al in Utrecht gebeurt. Waar dat dan nog niet gebeurt, waar moet het beleid dan worden aangepast?

Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat veel van haar worden nu aansluiten bij de toekomstprincipes van gezond stedelijk leven en andere principes.

Community Wealth Building gaat meer over een aanpak waarin lokale bedrijven worden versterkt. Dat is moeilijk te doen via de aanbestedingsregels vanwege de Europese regelgeving. Dat zou wel gedaan kunnen worden door in een ROM te zeggen waaraan de organisatie vorm moet geven, of te zeggen een experiment op te zetten waarbij kleinere ondernemingen met elkaar in gesprek gebracht worden om na te gaan of bijvoorbeeld wat de ene verkoper van voedselwaren kan doen voor aan
310 het andere bedrijf dat catering verricht voor weer andere bedrijven.

De heer Peters (D66) ziet heel veel aanknopingspunten. Dit klinkt bijna als een initiatiefvoorstel. Waarmee moet het college aan de slag gaan?

Mevrouw Fattal (GroenLinks) stelt voor haar betoog voort te zetten. Zij zal op die vraag ingaan.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vraagt of zij goed begrepen heeft dat multinationals niet welkom zijn in Utrecht.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) sprak over minder multinationals. Zij zei dat brievenbusfirma's die geen belasting betalen in Utrecht, niet welkom zijn.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) kan daarmee leven.

320 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) vervolgt haar betoog in haar termijn. Zij vraagt het college om na te gaan op welke manier de Community Wealth Building in Utrecht is in te voeren. Zij ziet een vraag van onderzoek. Zij bevestigt de inbreng van D66 dat er op dit gebied veel nog te doen is. Het is de economische theorie die ontzettend groot is. Daarbinnen is te focussen op zaken als inkoop, op de lokale munt maar ook op circulariteit of op het ondersteunen van lokale ondernemingen. Zij roept het college op uit aan te sluiten bij wat er al is.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of GroenLinks nu pleit voor een vorm van lokaal protectionisme met alle nadelen van dien, bijvoorbeeld dat producten dan ook duurder worden voor de Utrechters, dat mensen uit andere steden zonder reden
330 geen kansen krijgen om bepaalde producten te leveren.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dat in de huidige tijd niet meer te spreken is van lokaal protectionisme. Utrecht is een stad dat onderdeel uitmaakt van een land, dat land is onderdeel van de EU en de EU is onderdeel van de wereld. Er valt op geen enkele manier te ontkomen aan de allerlei competitie die er is met allerlei bedrijven wereldwijd.

Te zien is dat wanneer er een product lokaal gecreëerd is, vaak veel minder bijdraagt en de CO₂ uitstoot en klimaatverandering. Dit heeft lokale inwoners versterkt en ook vaak een hoger loon gegeven dan wanneer het elders was gecreëerd. Wanneer dat betekent dat een product meer kost, is het ook wat het waard is. Zij gunt het dat iedereen goed geld betaalt voor wat iedereen gebruikt.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vraagt of GroenLinks het met hem eens is dat op heel veel vlakken afhankelijk van het product het juist goed is als een bepaald land of een bepaalde regio gespecialiseerd is in de productie van iets dat de CO₂ productie ten goede komt, ook al moet het vervolgens nog gevoerd worden. Dit is veel te zien bij voedselproductie.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) licht toe dat voor haar het minimaliseren van CO₂ uitstoot en het garanderen van gelijke lonen en gelijke rechten voor mensen veel belangrijker dan wat Stadsbelang hier neerzet. Tegelijkertijd beseft zij dat Utrecht zich bevindt in een markt die is wat het is. Het gaat haar er om zoveel mogelijk in te zetten op de goede voorwaarden zoals hij die heeft beschreven, die ook nu al zijn in het economisch beleid, zoals gezond stedelijk leven.

Zij zou vooral willen aansluiten bij de Super goede initiatieven in de stad die er al zijn zoals onder anderen STRO, het hof van Cartesius, Samen030, Buurman Utrecht, EchtWaar, BuurtBuik - dit zijn alle ondernemingen die precies weten waar de kansen liggen en ook de grenzen. Zij pleit ervoor deze ondernemingen te betrekken bij de ontwikkeling van de Community Wealth Building. Lombok is ook wel genoemd als voorbeeld van hoe een sterke lokale gemeenschapseconomie er uit kan zien. Zij pleit ervoor in dit licht allerlei ondernemingen te versterken.

De heer Van den Broek (CDA) gaat allereerst in op onderwijs. In het debat over het lerarentekort is expliciet stilgestaan bij het gegeven dat het college het ook voor docenten onbetaalbaar maakt om nog te parkeren, terwijl Utrecht deze mensen zo hard nodig heeft. Veel partijen in de raad zijn wat hem betreft terechtigd van mening dat meer rekening gehouden moet worden met en meer erkenning gegeven moet worden aan deze mensen. Het college handelt er tot zijn spijt niet altijd naar. Dat zal terugkomen in de tegenbegroting van zijn partij hoe deze beroepsgroep tegemoet te komen in het aantal keerplekken.

In het kader van de economie geeft hij te kennen dat zijn fractie positief is over dat er een vervolg gegeven wordt aan MMM (Morgen Mooier Maken). Tijdens de bespreking van de Voorjaarsnota is hierover ook bestuurlijk gesproken. Daarbij is aandacht gevraagd voor de perifere winkelgebieden in Utrecht binnen het MMM. Daarvoor is nu iets van aandacht in de begroting, maar hij vindt dat nog erg summier. Zijn fractie is erg benieuwd naar wat hiermee verder gaat gebeuren. Ook daarvoor zal zijn fractie een voorstel doen in haar tegenbegroting. Hij verzoekt de wethouder hierop nog iets meer toelichting te geven.

De heer Peters (D66) had van de collega van de heer Van den Broek al een indruk gekregen van wat in de tegenbegroting komt te staan. Onder andere is gepleit voor het verhogen van de toeristenbelasting. Een aantal jaren geleden was het CDA daarover nog kritisch. Hij vraagt wat er is veranderd; waarom wil het CDA nu ineens wel de toeristenbelasting verhogen?

De heer Van den Broek (CDA) licht toe dat het gaat om het maken van keuzes in de begroting. Soms moeten er andere keuzes gemaakt worden dan in het verleden. Zijn fractie maakt nu een andere keuze omdat zij andere zaken belangrijker vindt voor de stad.

De heer Peters (D66) wil graag weten waarom het CDA destijds kritisch was en nu niet meer. Hij had een meer inhoudelijk antwoord verwacht.

De heer Van den Broek (CDA) is daarbij zelf niet betrokken geweest. Hij zal dat na moeten vragen bij zijn fractiegenoten.

Hij vervolgt met zijn betoog met in te gaan op het drugsgebruik. Steeds meer
390 maatschappelijke discussie ontstaat over de normalisering daarvan. Tegelijkertijd
wordt er ook in Utrecht steeds meer gebruikt. In de gemeente Rotterdam is een
campagne gestart "Na het JOU-lijntje, zijn liquidatie". Hij vraagt of het college
daarmee bekend is. Hij vraagt of het college van plan is daaraan een vervolg te
geven. Zijn fractie komt in de tegenbegroting met een voorstel.
Summer wordt gesproken over meer bekendheid geven aan de maatschappelijke
diensttijd in de begroting. Dat het genoemd wordt vindt het CDA fijn. Zijn fractie
vraagt meer duidelijkheid over hoe het college dat wil gaan doen.
Hij is overigens van mening dat in Rijnburg gebouwd moet worden.
Daarmee sluit hij zijn bijdrage af.

400 **De voorzitter** merkt op dat het laatste punt niet thuishoort in deze commissie.

Mevrouw Van der Wilt (D66) maakt zich zorgen over het mogelijk effect van de be-
zuinigingen in het Sociaal Domein op het vlak van Onderwijs. In meerdere onderwijs-
debatten, bijvoorbeeld over de voorschool, is reeds de krapte van de jas nu al geble-
ken in relatie tot de uitdagingen die er zijn. Het zijn juist die interventies die nodig zijn
volgens haar partij om kansenongelijkheid tegen te gaan en de kosten op andere
beleidsthema's als Jeugd en Veiligheid tegen te gaan.

Het college zei in de Voorjaarsnota de focus te willen leggen op preventie. Met de
410 onderwijsdebatten in het achterhoofd, bekruipt haar het idee dat deze ambitie nu al
onder druk staat. Daarom vraagt zij of in de gesprekken over de bezuinigingen
voldoende rekening gehouden wordt met de preventieve werking van het onderwijs-
beleid in relatie tot onder andere beleidsthema's of wil de wethouder Onderwijs
toezeggen hiermee rekening te houden en op welke wijze de raad in die afweging
daarvan wordt meegenomen.

Daarnaast sluit haar partij zich aan bij het punt van GroenLinks over de reserves van
schoolbesturen. De schoolbesturen zijn daarover zelf transparant in de jaarverslagen
en in de gesprekken die het stadsbestuur voert met hen. Zij sluit zich aan bij de wens
en de vraag aan het college of het college in het licht van de eigen financiële situatie
kansen ziet om juist nu met schoolbesturen om de tafel te gaan over mogelijkheden
420 om budgetten van schoolbesturen en de gemeente meer te bundelen waardoor ge-
meenschappelijk die investering te handhaven is om meer kansen te creëren, bij-
voorbeeld in de aanpak van het lerarentekort of op het snijvlak van armoede en
onderwijs zoals het Jeugdeducatiefonds.

Het kader van volksgezondheid is haar fractie heel blij met de aangenomen motie
over de schoollunch. Zij zal de uitwerking daarvan volgen. Naast eten is bewegen
ook erg belangrijk. In de krant las zij dat 20% van de basisschoolleerlingen geen bal
kan vangen. In Amsterdam wordt geëxperimenteerd met dynamische schooldagen
om kinderen meer te laten bewegen. Zij vraagt of de wethouder net zo enthousiast is
als D66 over deze aanpak en of Utrecht die inzet kan meenemen als onderdeel van
430 de gezonde schoolaanpak.

Daarnaast is haar fractie bezorgd over de stijgende SOA-cijfers; 4 op de 10 jongeren
gebruikt geen condoom bij een one night stand. In 2022 met 33% meer Gonorrroe
gevonden dan in 2021. De cijfers maken duidelijk dat in Nederland onvoldoende

geïnvesteed wordt in de preventie van SOA's. Zij vraagt wat de gemeente nog meer kan doen naast de SOA-poli bij de GGD. Zij vraagt of er ruimte is voor verbetering in de seksuele voorlichting op scholen, bijvoorbeeld door middel van seks positieve benadering. Kan meer gedaan worden met vrij veilig campagnes; zij krijgt hierop graag een reactie van de wethouder.

In het kader van economie gaat zij in op de beschikbaarheid van werklocaties. Zoals algemeen bekend is, is er in Utrecht een tekort aan werklocaties. Dat is een probleem dat de Utrechtse ondernemers en de Utrechtse economie direct beïnvloedt. Tegelijkertijd is niet te ontkennen dat de pandemie de manier waarop gewerkt wordt heeft veranderd. Zij vraagt de wethouder hoe het stadsbestuur zijn beleid zo kan inrichten dat het flexibel inspeelt op de veranderende behoeften aan werklocaties.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) vindt dat een goed punt van D66. Zij is benieuwd te vernemen of dit te combineren is met studiewerkplekken.

Mevrouw Van der Wilt (D66) lijkt dat een goed idee.

Zij vervolgt met in te gaan op de planning van nieuwe ontwikkelingsprojecten. Zij vraagt of niet alleen te kijken is naar het toevoegen van meer ruimte, maar ook naar hoe deze ruimtes multifunctioneel te maken zijn zodat ze kunnen dienen als werklocatie maar ook als locaties met andere functies. Er is behoefte aan flexibiliteit; dat maakt het punt van Student & Starter ook duidelijk. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat die flexibiliteit wordt meegenomen in de ontwikkeling van nieuw beleid en projecten.

Mevrouw Dada Anthonij (D66) gaat in op Werk & Inkomen. Het viel haar op dat door de stijgende lasten en inflatie Utrechters met hetzelfde inkomen ten opzichte van elkaar minder te besteden hebben met het risico op verbreding van de problematiek. Dat kwam ook aan bod in het recent verschenen Rekenkamerrapport. In de beantwoording op schriftelijke vragen daarover geeft de wethouder aan dit tekort in het inkomensbeleid van de overheid niet te kunnen compenseren. De wethouder kan wel met het armoedebestrijding ervoor te zorgen dat inwoners met het lage inkomen beter kunnen rondkomen en kunnen meedoen. Zij vindt dat al een mooie stap. Toch wil zij de wethouder vragen wat zij wel kan doen om hiernaast ook te voorkomen dat de problematiek zich verbreedt naar middeninkomens; dit in het licht van preventie - voorkomen is beter dan genezen.

Ook viel haar het aannemelijk risico op een tekort in de reserve Armoedebestrijding; tot haar geluk zag zij in de beantwoording van de schriftelijke vragen daarover dat er wel enige waarborgen zijn om dat risico te verkleinen, maar niet om ze helemaal weg te nemen. Daarom lijkt het haar fractie niet verstandig dat grote incidentele uitgaven worden gedaan zonder de raad daarin mee te nemen. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dit soort uitgaven eerst voor te leggen aan de raad. Ook bleek het haar dat er veel punten van zorg zijn waarbij het stadsbestuur afhankelijk is van het Rijk. Dat bleek uit de antwoorden op de schriftelijke vragen over het Inkomensloket. Wel is te focussen op zaken waarop het stadsbestuur wel invloed heeft. De VVD en GroenLinks kaartten dit ook al aan: onder andere de overgang van bijstand naar werk en het voorkomen van de armoedeval. Daarom kijkt haar fractie uit naar de beleidsnota's Werk en de Re-integratie in Q1 van 2024.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) vindt het fijn dat ook D66 van mening is dat mensen erop vooruit moeten gaan wanneer zij uit de bijstand gaan en naar werk. Zij vraagt of dit ook geldt volgens D66 wanneer iemand een X aantal uren meer gaat werken.

Mevrouw Dada Anthonij (D66) vindt dat naar alle scenario's gekeken moet worden; zij stelt dat werken gewoon moet lonen. Dit is het uitgangspunt van haar fractie. Zij begrijpt de functie van uitstapprogramma's voor sekswerkers. Tegelijkertijd blijkt uit de beantwoording van schriftelijke vragen van haar fractie dat "de verbetering van de leefsituatie van de sekswerker voorop staat". Zij vindt dit vaag. Zij vraagt of de wethouder dit nader kan toelichten. Wanneer zegt de gemeente bij een traject dat het een succes was, dat de leefsituatie van een sekswerk is verbeterd.

490 **Mevrouw Minnaert** (Partij voor de Dieren) gaat in op de ambitie van een gezonde stad voor alle Utrechters. Die ambitie hoort haar fractie vaker terug te komen in de raad. Haar partij staat voor een gezonde leefomgeving, een planeet voor alle mensen, dieren en natuur, ook in Utrecht. Dat kan alleen wanneer volksgezondheid in samenhang en met een langetermijnvisie bekeken wordt. Op een dode planeet is geen gezondheid.

Gezondheid gaat wat haar betreft niet alleen over fysieke gezondheid, maar ook over mentale. Mensen hebben steeds meer zorgen. De bestaanszekerheid staat onder druk. Wat dat betreft vindt de Partij voor de Dieren dat het college er alles aan kan (blijven) doen om de armoederegelingen te omarmen waar mogelijk en die uit te breiden. Wat haar betreft moeten de middelen gaan naar de mensen die die
500 middelen het meest nodig hebben.

Onder volksgezondheid vallen wat haar betreft ook tal van onderwerpen die versnipperd zijn over verschillende commissies, zoals houtstook, vuurwerk, de biodiversiteitscrisis, de klimaat crisis, het gebruik van dieren, en lichtvervuiling.

Zij stelt de volgende vragen over luchtvervuiling. Zij vraagt of de wethouder het met haar fractie eens is dat lichtvervuiling een negatief effect heeft op de volksgezondheid en dat het van belang is dat de gemeente in gesprek gaat met bijvoorbeeld woningcorporaties die voor lichtvervuiling zorgen. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen daar haast achter te zetten.

510 Zij zag in de programmabegroting dat er geld wordt vrijgemaakt voor de verlichting van de Domtoren. Zij vraagt toelichting van de wethouder.

De heer Van den Broek (CDA) is benieuwd hoe woningcorporaties lichtvervuiling veroorzaken.

Mevrouw Minnaert (Partij voor de Dieren) merkt op daarover schriftelijke vragen te hebben gesteld. Zij licht toe dat een flatgebouw van Portaal 's nachts het licht aan laat staan en dat licht niet willen uitdoen.

Zij vraagt de wethouder hoe die ervoor gaat zorgen dat de Domtoren niet voor nog meer lichtvervuiling gaat zorgen in een van de meest lichtvervuilende steden van Nederland.

520 **De heer Peters** (D66) vraagt of de domtoren niet meer verlicht mag worden wanneer de steigers er vanaf zijn.

Mevrouw Minnaert (Partij voor de Dieren) antwoordt ontkennend. Momenteel wordt er een plan gemaakt voor de verlichting van de domtoren; zij is benieuwd wat dat plan gaat inhouden en in hoeverre dat voor lichtvervuiling gaat zorgen. Er zijn mogelijkheden om voor manieren van verlichting te zorgen die voor minder lichtvervuiling gaan zorgen.

Bij de bespreking van de Voorjaarsnota is ook gesproken over de eiwittransitie. Haar fractie is blij te zien dat het college ziet dat voedsel een groot onderdeel is van de klimaatvisie. Het valt haar fractie op dat de afdeling Voedsel behoorlijk onderbemenst

530 is. Zij vraagt in hoeverre het college gaat investeren in die afdeling om daadwerkelijk werk te maken van de idealen. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder. Zij vond het fijn om te lezen dat er contact wordt opgenomen met de wethouder eiwittransitie in Groningen. Zij is erg benieuwd naar de uitkomsten van dat gesprek. Zij vraagt of de wethouder meer duidelijkheid kan geven over wanneer dat gesprek gaat plaatsvinden en of de wethouder kan toezeggen dat het gesprek in ieder geval nog dit jaar zal plaatsvinden.

Utrecht marketing kan ook een rol spelen in de eiwittransitie, bijvoorbeeld door meer geld vrij te maken voor de veggiedag. Zij vindt het jammer dat het nu blijft bij het uitwerken van een nu mogelijk eenmalige veggiedag. Dat was niet de ambitie van
540 haar fractie. Zij vindt het jammer dat er zo weinig prioriteit lijkt te liggen bij de realiseren van de eiwittransitie. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen er meer aan te doen om toch tot een liefst wekelijks veggiedag te komen.

De heer Peters (D66) overweegt dat het mooi zou zijn wanneer juist de kracht van de inwoners en de ondernemers benut zou worden om bodem-op een dergelijke veggiedag te laten organiseren inplaats van dat de gemeente dagen gaat opleggen aan de ondernemers in de stad.

Mevrouw Minnaert (Partij voor de Dieren) ziet dat anders. Zij bevestigt dat het mooie is wanneer er initiatieven zijn vanuit inwoners en vanuit initiatieven om meer plantaardige voeding te stimuleren. Haar fractie vindt het ook belangrijk dat de
550 gemeente dit aanjaagt gezien de crisis waarmee de mensheid te maken heeft.

De heer Peters (D66) legt de vraag voor of de gemeente het moet aanjagen of opleggen.

Mevrouw Minnaert (Partij voor de Dieren) vindt dat gezien de ernst het opgelegd moet worden. Zij vervolgt haar betoog in haar termijn.

Zij zou het budget dat naar Utrecht Marketing gaat anders willen besteden. Twee jaar geleden heeft de raad een mooi debat gevoerd over de Utrecht Marketing en een eventuele herpositionering. Toen is in ieder geval besloten dat Utrecht Marketing naar een nieuwe naam moet toewerken. Zij wil graag weten hoe het zit met dat proces. Zij krijgt graag de reactie van de wethouder.

560 Zij stipt de beschadiging van bomen aan als gevolg van festivals. Haar fractie vindt het onbegrijpelijk dat er zo weinig sancties zijn op het soms permanent beschadigen van bomen. Zij attendeert op de schriftelijke vragen 133 van haar fractie in 2023. Bomen zijn geen objecten en zijn niet zomaar te vervangen of te verplaatsen. Zij vraagt of de wethouder het met haar fractie eens is dat bomen enorm veel waarde hebben en beschermd moeten worden met het beleid. Zeker in deze tijden van klimaat- en biodiversiteitscrisis. Wat haar fractie betreft worden de vergunningen niet verleend aan festivalorganisaties die meerdere malen bomen hebben beschadigd. Zij vraagt of de wethouder dat eens is met haar fractie. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen geen vergunningen meer af te geven aan festivalorganisaties die al drie
570 keer bomen hebben beschadigd.

Mevrouw Assen (PvdA) gaat in op volksgezondheid, dan onderwijs en daarna verder.

Haar fractie maakt zich zorgen over de huisartsenzorg in Utrecht, zowel qua huisvesting als breder als het gaat om de werkdruk. Het gaat om de toegankelijkheid van goede zorg dichtbij en preventie van ergere gezondheidsproblemen. Bij de Voorjaarsnota is haar fractie blij met de toezeggingen om een goede inschatting van de situatie te maken. Zij vraagt of al gericht is aan te geven hoe het daarmee gaat

580 of staat. Zij noemt de huisartsenpraktijk op de Marco Pololaan in Kanaleneiland; die praktijk wacht al langer op nieuwbouw en om een gezondheidscentrum en zit in de tussentijd met de handen in het haar. Zij vraagt het college in contact te treden met die praktijk om de feitelijke situatie in kaart te brengen. Zij vraagt naar de gevolgen voor de inwoners vanwege de patiëntenstop als gevolg van de situatie. Zij krijgt het signaal dat de afdeling Volksgezondheid beter ook op de inhoud aangehaakt zou moeten zijn bij de realisatie van deze locatie. Zij krijgt graag een toezegging van de wethouder dat het college contact opneemt en waar nodig daarop inspeelt om daarop een terugkoppeling te geven.

Naar aanleiding van schriftelijke vragen bij de programmabegroting heeft zij drie punten over onderwijs. Zij noemt in het kader van de kwaliteit van de voorschoolse
590 educatie het Utrechtse kwaliteitkader. Zij mist een toezegging op de uitvoering van de nulmeting aan de hand van het Utrechtse kwaliteitkader. Zij vraagt wanneer die nulmeting gaat plaatsvinden.

Met betrekking tot de Utrechtse Kindcentra blijkt uit de antwoorden op de schriftelijke vragen dat ongelijk investeren hier niet de praktijk is. Haar fractie wil daarmee niet wachten op het nieuwe Huisvestingskader. Dit kost aanlooptijd. Wat haar betreft zal het gesprek aangegaan moeten worden om ongelijk investeren daar te stimuleren waar het de meeste meerwaarde heeft. Datzelfde geldt voor 10-14 onderwijs; niet wachten op eigen initiatief maar stimuleren daar waar de gemeente dit echt wil.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt of de PvdA het eens is met haar fractie
600 dat het dan ook van belang is de kinderopvang beter te spreiden over de verschillende wijken en daarover in gesprek te gaan.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat dat niet exact is wat zij zegt. Het zou daar moeten waar de meest ongelijke kansen zijn. Dat is niet per se een evenredige spreiding over de stad.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) bevestigt dat het haar intentie juist daar in te zetten waar de behoefte het grootst is.

Mevrouw Assen (PvdA) deelt dat helemaal. Idealiter moeten de Kindcentra wel goed verspreid wordt over de hele stad; bekend is dat het lastig is en dan is het goed om te beginnen waar de meerwaarde het grootst is.

610 **Mevrouw Van der Wilt** (D66) merkt op dat de wijken waarin nu de IKC's komen best gemêleerde wijken zijn; zij vindt de uitspraken van de PvdA wat zwart-wit. Zij zoekt naar een genuanceerder beeld dan zoals de PvdA het nu doet overkomen.

Mevrouw Assen (PvdA) ziet de hoogste mate van realisatie in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern. Dat is haar antwoord.

Mevrouw Van der Wilt (D66) noemt de toeleiding naar specialistische jeugdzorg; dus ook het hoogst in Leidsche Rijn. Mogelijk hebben de fracties ongelijke perspectieven op wat ongelijk investeren is. Zij ziet ook daar de noodzaak voor dit soort centra.

620 **Mevrouw Assen** (PvdA) koppelt de hoogste toewijding naar specialistische jeugdzorg aan hoogopgeleide ouders die die weg het beste weten te vinden. Dat is voor haar het tegenovergestelde van ongelijk investeren.

Zij vervolgt haar betoog met de financiële reserves van schoolbesturen. Zij refereert aan de inbreng van GroenLinks en D66. Zij deelt hun oproep.

Zij sluit zich aan bij de uitspraken van GroenLinks over de veelheid van subsidies.

Zij vraagt of de wethouder over deze onderwerpen kan aangeven in gesprek te gaan met de schoolbesturen om met de wortel in de hand ervoor te zorgen dat op die gebieden meer gelijke kansen worden geboden.

D66 stipte ook het Jeugdeducatiefonds aan. Ook haar fractie vindt het niet fijn wanneer individuele organisaties steeds terugkomen in de raad. Haar fractie is wel van mening dat daarvoor een duurzame oplossing gemaakt moet worden. Mogelijk kan dat via de suggestie van D66.

Zij vraagt vandaag en morgen aandacht voor sleutelberoepen; cruciale beroepen waar nu personeelstekorten spelen met grote impact voor alle Utrechters. Zij deelt dat bij veiligheid en zorg en op onderwijs; dan gaat het over categorieën wonen, mobiliteit, voorrang kinderopvang en BSO, en campagnes om te werven. Bij onderwijs komt dat volgende week terug in de raadsbehandeling Lerarentekort.

Mevrouw Al-Saqa (VVD) vraagt of de PvdA het jammer vindt in het kader van de sleutelberoepen, dat de omscholingsregeling richting die beroepen on hold staat. De omscholingsregeling die ervoor zorgt dat mensen die geen werk hebben omgeschoold kunnen worden naar de cruciale beroepen. Die wordt geëvalueerd en wordt niet doorgezet blijkt uit de antwoorden op schriftelijke vragen. Zij vraagt wat de PvdA daarvan vindt.

Mevrouw Assen (PvdA) wordt hierdoor overvraagd. Zij vraagt zich dan af hoe effectief die was; een evaluatie lijkt haar sowieso waardevol. Op deze vraag specifiek moet zij het antwoord schuldig blijven.

De heer Talhaoui (PvdA) noemt stagediscriminatie een serieus probleem voor alle MBO studenten in Utrecht. Op dit moment zijn er geen precieze cijfers over het aantal studenten dat uitvalt of vertraagd omdat ze geen stage kunnen vinden. Dat is niet bekend. Zijn fractie stelt een centraal registratiesysteem voor om de stageplekken op te zetten. Dat helpt het stadsbestuur alle problemen te signaleren en aan te pakken. Wat hem betreft verdient elke MBO student een goed stage. Voorkomen moet worden dat er studievertraging optreedt. In een eerder debat is daarover gesproken. De wethouder zou daar op terugkomen in Q1. Hij roept de wethouder op in zijn brief expliciet mee te nemen hoe het stadsbestuur inzicht krijgt in de uitval van MBO studenten die geen stage konden vinden.

In het kader van de economie noemt hij de sleutelberoepen met groot personeelstekort met veel impact voor alle Utrechters. Die hebben een maatschappelijke waarde. Daaraan moet het stadsbestuur iets doen. Zijn fractie wil een gerichte aanpak om die Beroepen zoveel mogelijk aantrekken voor de stad Utrecht. Hij krijgt graag de reactie van de wethouder op de vraag of een dergelijke brede aanpak op te zetten is.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) gaat in op de Paarse Vrijdag. Haar fractie maakt zich grote zorgen over LHBTQI-plus scholieren. Zij ziet een zorgelijke trend van een afname van veiligheidsgevoelens, meer pesten en agressie, verslechtering van welzijn van deze scholieren. Het stadsbestuur mag niet accepteren dat deze jongeren in Utrecht niet zichzelf kunnen zijn. Tegelijkertijd is te zien dat steeds meer leerlingen door ouders thuis gehouden worden, bijvoorbeeld op Paarse Vrijdag. Zij roept de wethouder onderwijs op om hierop actief het gesprek aan te gaan met scholen in de aanloop naar Paarse Vrijdag. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

In het kader van Werk & Inkomen staat de bestaanszekerheid van veel Utrechters onder druk. Veel kinderen groeien in armoede op. Haar fractie vindt dat schrijnend. Haar fractie is een afwachting van nieuw beleid; binnenkort zal hierover het debat aangegaan worden. Vooruitlopend noemt zij het volgende.

Zij kan zich aansluiten bij de inbreng van GroenLinks over de toegankelijkheid van regelingen. Ook haar fractie is benieuwd wanneer de raad daarover meer zal horen. Daarnaast zijn nu al regelingen en vragen over de energietoeslag. Steden als Amsterdam en Rotterdam hebben die al uitbetaald. In Utrecht hebben belanghebbenden nog niets gehoord. Zij vraagt wanneer daarover duidelijkheid komt. Zij vraagt waarom het zo lang duurt.

Met betrekking tot de vrijwillige ouderbijdrage vindt zij het goed dat in het PO gesprekken lopen. Het lijkt erop dat er een schooloverstijgend Solidariteitsfonds komt. Tegelijk las zij in de laatste brief dat dat in het voortgezet onderwijs (VO) moeizaam gaat, terwijl het daar eigenlijk nog harder nodig is. Dat is de doelgroep die het moeilijkst rond kan komen in Utrecht. Hoe gaat de wethouder dwingend een beroep doen op de VO-scholen. En in de tussentijd werk maken van een maximum bijdrage. Daarover is een motie aangenomen waarin staat dat er een plan moest komen. Zij constateert dat er nog geen plan ligt.

De heer Talhaoui (PvdA) noemt winkelcentra die niet in de Hoofdretailstructuur vallen. Hij dankt de fractie van het CDA die daarover ook inbreng had. Haar fractie wil de winkelcentra zoals op de Marco Pololaan of op de Rijnbaan dezelfde financiële mogelijkheden bieden zoals alle andere winkelcentra. Hij vraagt de wethouder hoe daartoe te komen. Welke stappen zijn nodig omdat voor elkaar te krijgen?

De heer Peters (D66) vraagt waarom deze vraag opnieuw gesteld wordt. Wat is er veranderd sinds de laatste keer de wethouder een antwoord heeft gegeven.

De heer Talhaoui (PvdA) merkt op dat er niets is veranderd; het antwoord van de wethouder was dat de raad er iets aan moet doen. De vraag is dan wat de raad moet doen om dit voor elkaar te krijgen.

De heer Peters (D66) merkt op dat volgens hem ook steeds gezegd is dat er een focus moet zijn met de beperkte capaciteit en middelen die er zijn op EZ. Hij vindt het dan goed dat de focus gelegd wordt op de locaties die het het hardst nodig hebben.

De heer Talhaoui (PvdA) licht toe heel veel problemen te zien op de Marco Pololaan en de Rijnbaan; dan wordt gesproken over oplossingen als camera's, de criminaliteit moet bestreden worden. Zijn fractie wil daarvan een levendig winkelcentrum maken en niet een centrum dat ten dode is opgeschreven omdat er geen financiële middelen geboden worden.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) sluit zich aan bij de interruptie van D66. Zij merkt op dat het antwoord ook was dat wanneer de raad het er niet mee eens is met hoe het nu gaat, de raad een debat aan kan vragen. Nu hoort zij voor de derde keer de PvdA dit punt inbrengen; zij vraagt waar het debat blijft over de hoofdretailstructuur.

De heer Talhaoui (PvdA) kondigt dat debat aan.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) gaat allereerst in op Werk & Inkomen.

Zij merkt op dat in de programmabegroting aangegeven wordt dat het aantal banen in de stad per hoofd van de bevolking in de komende jaren stijgt. Wanneer gekeken wordt naar de uitstroom uit de bijstand naar werk, is vanaf 2023 een stagnatie te zien. Dit roept vragen op bij haar fractie over de effectiviteit van de genomen maatregelen. Haar fractie vraagt zich af of die maatregelen wel voldoende zijn om de gestelde doelen te bereiken en of een en ander voldoende op elkaar is ingespeeld. Zij krijgt graag de reflectie van de wethouder.

Zij leest ook in de programmabegroting dat het aantal huishoudens met schulden dat professionele hulp ontvangt in de komende jaren zal stijgen. Dit baart haar fractie

grote zorgen. Utrecht werkt toe naar een schuldenvrije stad onder andere met de aanpak Utrecht, schuldenvrij. Zij vindt het belangrijk niet alleen te focussen op formele schuldhelpverlening, maar ook oog te hebben voor diegenen die al in de schulden zitten of dreigen daarin te belanden. De informele ondersteuning van die groep is van groot belang en verdient meer aandacht. Zij verneemt graag van de wethouder een extra inspanning, ook om het aantal huishoudens te kunnen terugdringen dat aanklopt bij professionele hulp in verband met schulden.

Als het gaat om de tegemoetkoming van studenten in hun energiekosten dienden Student & Starter samen met D66 moties in over de toekenning van energietoeslag aan studenten in financiële nood. Een van de moties droeg op om actieve inspanning te leveren richting het creëren van de mogelijkheid voor studenten om die toeslag aan te vragen en te ontvangen. Haar fractie ging op onderzoek uit; daarin bleek dat enkele studenten op de hoogte waren van de aangepaste regeling. Vaak was dat ook omdat haar fractie de studenten zelf had geïnformeerd. Daarnaast zijn de voorwaarden voor het aanvragen versoepeld. Dat is nog niet gepubliceerd op de website. Zij krijgt graag de reflectie van de wethouder op de inspanning die is geleverd om het geld ook echt bij de studenten terecht te laten komen en een toezegging om steviger in te zetten op het bekendmaken van deze regeling.

Zij vervolgt met in te gaan op onderwijs. Vorig jaar bracht een onderzoek van Researchnet een alarmerende realiteit aan het licht: bijna de helft van de studenten in het hoger onderwijs, ontving geen enkele vergoeding voor de stage. Daarnaast is te zien dat MBO studenten over het algemeen helemaal geen of een lagere stagevergoeding krijgen. Deze kwestie is belangrijk in sectoren waar de meeste stages worden gelopen, zoals in het onderwijs en in de gezondheidszorg. Uit onderzoek van de CNV blijkt dat slechts 7% van de CAO's stagevergoedingen meldt. Dat laat een ernstig hiaat zien in de bescherming van stagiaires. Haar fractie wil verplichte stagevergoedingen voor alle studenten in het onderwijs. Op lokaal niveau zijn in sommige gevallen aanvullende afspraken te maken bovenop een CAO. Het biedt Utrecht unieke kansen om de stad aantrekkelijker te maken voor jong talent.

De heer Otto (EenUtrecht) vindt het een mooi voorstel en initiatief. Hij vraagt wat dan te doen wanneer organisaties graag een stageplek willen bieden maar daarvoor geen middelen hebben om een stagevergoeding te betalen.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) heeft in eerdere debatten de wethouder gevraagd met organisaties in gesprek te gaan en te kijken naar een vorm waarbij dit kan. Zij voorziet dat daarvoor een zoektocht nodig is. Dat is nodig bij elke verandering. Organisaties mogen daarvoor wel een inspanning leveren; zo belangrijk vindt haar fractie dit.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vindt het goed om hierin een formeel onderscheid te maken tussen stichtingen en werkgevers. Sommige organisaties hebben heel veel stagiaires. Datgene wat nu voorgesteld wordt door Student & Starter zou voor die organisaties tot heel veel kosten leiden. Zij noemt dat ook een minder menselijke situatie. Zij doet de suggestie dit verschil aan het college mee te geven.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) antwoordt dit te zullen meegeven.

Zij vervolgt haar betoog in haar termijn. Zij roept de wethouder op toe te zeggen dat Utrecht de mogelijkheid tot lokale afspraken over stagevergoedingen serieus onderzoekt en evalueert. Dat zou studenten in de stad kunnen ondersteunen en bijdragen aan de groei van de lokale economie door talent aan te trekken en te behouden.

De heer Talhaoui (PvdA) vraagt of mevrouw Kendir hiermee ook MBO-studenten bedoelt.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) antwoordt bevestigend en verwijst naar haar inbreng.

De heer Stevens (Student & Starter) vervolgt met economische zaken. Hij noemt de stijgende kosten voor grondstoffen en energie en inflatie als onderdeel van ongunstige marktomstandigheden. Dan gaat het vaak om problemen die vooral lokale ondernemers raken. De ondernemers hebben steeds meer moeite met hun voortbestaan. Hij vraagt of het college op de hoogte is van gevallen waarbij de markt beïnvloed wordt door ondernemers die hogere huren kunnen betalen. Hij vraagt of de dergelijke situaties rekening gehouden wordt in de ondersteuning van lokale ondernemers. Hij krijgt hierop graag de reactie.

Zijn fractie vraagt al jaren om een locatie voor grootschalige evenementen. Zijn fractie is blij te horen dat die er eindelijk komt. Zijn fractie vindt dat een dergelijke locatie aan een aantal voorwaarden moet voldoen; hij denkt daarbij aan multifunctionaliteit van de locatie die ook buiten grote evenementen om te gebruiken is, bijvoorbeeld door een tijdelijke exposities van kunstenaars in de vorm van een beeldentuin en een goede ontsluiting met het openbaar vervoer. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dit mee te nemen.

Met betrekking tot volksgezondheid vindt hij het ontzettend mooi dat de jeugdgezondheidszorg jaarlijks ongeveer 150.000 contactmomenten heeft en daarin 95% van alle Utrechtse kinderen ziet. Student & Starter vindt de gezondheid van de toekomstige generatie ontzettend belangrijk. Hij vraagt hoe die interactie wordt benut om de gezondheidsverschillen bij kinderen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken. Hij denkt daarbij aan bijvoorbeeld integrale een aanpak tussen de verschillende zorginstellingen.

Daarnaast vindt hij een rookvrije generatie in 2035 van groot belang. Naast sigaretten zijn vooral faves steeds populairder onder jongerend. Dat heeft uiteindelijk meer rokers tot gevolg. In hoeverre wordt die opkomende trend meegenomen? Gelden daarvoor dezelfde regels als voor roken? Hij krijgt graag een reactie hierop. Daarnaast sluit hij zich aan bij de vraag van D66 over SOA's en over sekswerk.

De heer Simşek (DENK) merkt op dat in een diverse stad als Utrecht is veel scholieren verschillende achtergronden hebben, waaronder ook scholieren met een islamitische achtergrond. Niet op elke school geldt dat de Ramadan een officiële feestdag is. Zijn fractie ziet graag dat de Ramadan als officiële feestdag wordt ingevoerd om de saamhorigheid te versterken; hij ziet het graag terug in de Utrechtse Onderwijsagenda die nog gepresenteerd zal worden. Hij krijgt hierop graag de toezegging van de wethouder.

Voor het overige kan hij zich aansluiten bij een aantal punten: onderwijshuisvesting van GroenLinks, stagevergoedingen van Student & Starter. Hij kijkt met veel interesse mee naar een voorstel van het CDA voor een campagne tegen de normalisatie van drugsgebruik.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) gaat in op onderwijs, volksgezondheid, en economie. Hij zal ze in die volgorde behandelen.

Hij hecht een enorme waarde aan het pluriforme onderwijs in de stad. Dan gaat het hem zowel om een praktische, theoretische insteek als de ideologische achtergrond van het onderwijs. Daarbij vindt zijn fractie het van belang dat de leerlingen en studenten die het nodig hebben een steun in de rug krijgen, dat iedereen die in

Utrecht onderwijs geniet, dezelfde kansen moet hebben. Daarbij vindt hij het van belang dat iedereen toegang heeft tot het onderwijs dat aansluit bij zijn of haar behoeften. Daarvoor is een voorziening als leerlingenvervoer noodzakelijk. In het afgelopen jaar is meerdere malen aandacht gevraagd voor de druk op die voorziening. De afgelopen Voorjaarsnota bracht even lucht. Maar voor een oplossing op de lange termijn is nog geen sprake. De doelstelling in deze programmabegroting is dat in de komende vier jaar geen leerling thuiszit vanwege het ontbreken van vervoer. Dat onderschrijft zijn fractie van harte. Het college gaf een aantal oplossingsrichtingen in afwachting van een groter actieplan dat komend jaar gereed zal zijn. Hij vraagt of het college een indicatie kan geven van de stand van zaken op dit moment met de doelstelling dat geen enkel kind thuis mag zitten. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

In het licht van volksgezondheid is sprake van een lichte daling waarbij ook de daling niet evenredig verdeeld is over alle inwoners en wijken. De ChristenUnie staat voor een stad die dat tijt keert en die er is voor inwoners die een steun in de rug nodig hebben. Vanuit dat beginsel staat hij in het bijzonder stil bij gokken. Landelijk begint de politiek terug te komen op de liberalisering van het gokbeleid. Lokaal ziet hij zich geconfronteerd met de gevolgen daarvan. Het aantal mensen dat gokt is toegenomen. Gemiddeld verliezen mensen honderden euro's per maand. Daardoor kan hij zich voorstellen dat een deel van hen ook in schulden leeft. Hij vraagt of het college een beeld heeft van de omvang van de problematiek rond gokken en hoe groot de problematiek is met de daaraan gerelateerde verslaving en schulden in Utrecht. Zijn deze mensen ook in beeld bij de schuldhelpverlening? Welke hulp wordt hen geboden? Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

In het kader van de economie is er een afspraak gemaakt om de hotelstop los te gaan laten. Dat betekent niet automatisch voor zijn fractie dat de gemeente Utrecht een totaal nieuw beleid krijgt op dat gebied. De wethouder lijkt dat wel van plan te zijn. Hij vraagt waarom het nieuwe beleid en bijbehorend onderzoek noodzakelijk is.

De heer Otto (Een Utrecht) gaat in op bestaanszekerheid. Hij heeft er nota van genomen dat veel partijen zich daarover zorgen maken. Hij sluit zich aan bij de inbreng daarover; worden alle kwetsbare Utrechters nog wel bereikt met het aanstaande nieuwe kader. Hij kijkt met belangstelling naar de beantwoording daarop.

Naar aanleiding van de Raadsinformatiebijeenkomst over basisbanen stelde hij met de PvdA vragen aan het college. Hij vraagt de wethouder of zij net als zijn fractie erg gecharmeerd is van wat Groningen vertelde en of Utrecht daar naar kan kijken om na te gaan of dit ook voor Utrecht iets is. Dat komt ook in de vragen naar voren die eerder zijn gesteld.

Een Utrecht zal zorgvuldig kijken naar de belangen van lokale kwetsbare ondernemers in Utrecht in het licht van het beleid van de gemeente. Zijn fractie krijgt nog steeds signalen dat kwetsbare ondernemers niet altijd de hulp krijgen die ze zoeken of die ze nodig hebben. In de komende tijd zal zijn fractie daar naar blijven kijken. Ten vierde sluit hij zich aan bij de PvdA over stagediscriminatie. Ook daarop is zijn aandacht gericht in de komende tijd. Hij kijkt met belangstelling naar het geluid hierover uit het college.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) sluit zich met een iets andere insteek aan bij de voorgaande vragen over de financiële reserves van schoolbesturen.

Hij gaat in op geluidsoverlast. Hij noemt de beleidsnota Geluid en Trillingen waarmee de mogelijkheid is ontstaan om bij nieuwe ontwikkelingen strengere waarden te hanteren. Later zal zijn fractie hierover uitgebreid in debat gaan. Hij vindt dit in het kader van de programmabegroting een belangrijk punt.

Hij leest in de programmabegroting dat voornoemde ontwikkelingen kunnen leiden tot een aanpassing van de doelstelling indicatoren in de volgende programmabegroting. Hij legt de vraag voor waarom het stadsbestuur zou wachten. Hij pleit ervoor de mogelijkheid aan te grijpen en ambitie te tonen. Een ambitie van minder of gelijk aan 30% inwoners dat vaak overlast van lawaai ervaart in 2024/2025 en 2026 vindt hij niet zo ambitieus. Al jaren lijden inwoners onder geluidsoverlast. Al jaren overschrijdt de gemeente Utrecht haar eigen geluidsambities. Al jaren wordt gesproken over het terugdringen van overlast van lawaai zonder concrete actie. Hij pleit ervoor nu door te pakken en niet tot volgend jaar te wachten. Wanneer nu al bekend is dat het instrument er aankomt, is nu al te stellen dat de doelstellingen scherper kunnen en moeten.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) had dit gelezen bij milieu en emissieloos vervoer.

De voorzitter vraagt uitsluitel van het college.

Wethouder Oosters gaat er graag over in gesprek bij de commissie voor milieu.

De voorzitter vraagt of stadsbelang dit punt nu wil afmaken; of komt de heer Gaillard er morgen op terug.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) maakt zijn inbreng af.

Hij vraagt waarom gekozen is voor de doelstelling van gelijk aan of minder dan 30%.

Hij vraagt of de wethouder het met Stadsbelang eens is dat het een sterker signaal zou zijn naar de inwoners die structureel dagelijks geluidsoverlast ervaren om de ambitie scherper te stellen en daarop daadwerkelijk door te pakken.

Hogere kosten zijn voor een hogere ambitie bij dit onderwerp niet aan de orde. Het gaat hier om beleidskeuzen. Niet steeds de eigen geluidsambities te overschrijden bij elk bouwplan. Strenger handhaven op geluidsoverlast waar dat mogelijk is. Scherper toezien op het toekennen van vergunningen. Utrecht met minder overlast van lawaai is zijns inziens mogelijk. Maar daarvoor moet wat hem betreft het college beginnen met het aanscherpen van de doelstellingen en daarop doorpakken.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) vindt dat een gezonde stad staat voor de bestrijding van de tweedeling. Wat haar betreft: geen stadsvilla's versus schimmelwoningen met enkel glas. Geen uitzichtloze bijstand versus allerlei banen in de armoede-industrie. Wat haar betreft worden ook plaatselijke ondernemers ondersteund, te beginnen met standplaatshouders, MKB-ers. Zij zou alle wethouders willen vragen mogelijkheden te zoeken om in verschillende sectoren tot combinaties te komen. Zij geeft een voorbeeld: de sluiting van de dagbestedingsplaatsen van Reijnaerde is voor heel veel deelnemers een hele verdrietige zaak, maar kost ook werkgelegenheid. Zizo is een bekend lunchcafé. Wat die organisatie opbreekt is de enorm hoge huur. Nu is er ook Utrecht Mooier Maken, verschillende organisaties kregen een mooi pand in de binnenstad. Zij doet de suggestie dat ook te doen voor Zizo. Sommige kregen een pand plus subsidie; zij stelt voor na te gaan of dit soort ondernemingen die zo belangrijk zijn voor kwetsbare Utrechters, de dagbesteding betaalbare ruimte is te geven.

Zij sluit zich aan bij de VVD op de Omscholingsregeling voor cruciale beroepen te onderzoeken waarom daarvan weinig gebruik gemaakt is. Die regeling is de manier

om uit de armoede te komen. Tevens wordt daarmee het personeelsgebrek opgelost in de sectoren van cruciale beroepen.

Zij vindt de tekorten in het onderwijs alarmerend. Heel veel geld gaat naar de culturele sector voor educatieve trajecten binnen de basisschool. Dat idee komt uit de culturele sector. Zij stelt voor te kijken naar de vele educatieve projecten in Utrecht.

Wanneer ze allemaal op een rij gezet worden, is elke school met een dagdeel cultuurmaker te bemensen. Zo zou wat haar betreft de gemeente kostenneutraal een enorm tekort kunnen oplossen op de basisscholen.

930 Zij pleit ervoor voor de onderwijzers gratis parkeren te regelen. Zij vraagt dat te onderzoeken. Zij pleit ook voor het nagaan hoe Utrecht aantrekkelijk is te maken voor onderwijzers. Veel onderwijzers haken af omdat heel Utrecht betaald parkeren wordt.

Mevrouw Van der Wilt (D66) zijn de laatste woorden van mevrouw Hessel uit het hart gegrepen: alles begint bij onderwijs, zei mevrouw Hessel. Zij vraagt of Utrecht Solidair haar oproep steunt aan het begin van haar betoog dat juist onderwijs een belangrijk punt zou moeten zijn in het maken van keuzes met bezuinigingen.

Mevrouw Hessel (Utrecht Solidair) onderschrijft volledig de bijdrage van D66.

De voorzitter opent direct de beantwoording.

940

Wethouder Voortman gaat in op de inbreng van de fractie van de VVD over de armoedeval en werken meer laten lonen. De wethouder bevestigt dat wanneer mensen net boven de 150% uitkomen, ze te maken krijgen met de armoedeval. Dat komt deels vanwege lokaal beleid omdat de U-pas dan wegvalt. Dat is inherent aan een inkomensgrens. Wanneer de raad dat per se zou willen voorkomen met armoedebeleid, is geen eenvoudig armoedebeleid meer te voeren. Het stadsbestuur komt daarover te spreken bij de Armoedenota die begin volgend jaar naar de raad gaat. De wethouder benadrukt eenvoud heel belangrijk te vinden en dat de uitwerking niet zou moeten uitvallen naar geen enkele armoedeval. Zij schetst nu een dilemma.

950 **Mevrouw Al-Saqaff** (VVD) vraagt of de wethouder met haar van mening is dat werken moet lonen en dat het dan toch vervelend is wanneer mensen weer gaan werken ze erop achteruit gaan. Ziet de wethouder dat dat niet stimulerend is?

Wethouder Voortman antwoordt bevestigend. Voor een groot deel heeft dat te maken met rijksbeleid, en voor een beperkt deel met lokaal armoedebeleid. Wanneer het stadsbestuur zou zeggen dit belangrijk te vinden, is dit te voorkomen met verschillende staffels. Dan wordt de armoederegeling ook ingewikkelder.

Bij het in beeld brengen van de gemeentebrede bezuinigingsopties wordt ook gekeken naar een efficiëntere uitvoering. Het budget voor het RMT is incidenteel en komt van het Rijk. De kosten voor trajecten voor de doelgroep worden één op één door het Rijk vergoed. Dat geldt ook voor de uitvoeringskosten.

960

Het college staat zeker open voor armoedebeleid en private fondsen. Het college gaat de mogelijkheden onderzoeken. Dat komt terug in het Uitvoeringsprogramma Armoede in Q2.

Mevrouw Kleinrensink wilde weten wanneer meer informatie komt over het versimpelen van de aanvraag voor bijzondere bijstand. De wethouder zet uiteen dat dat een plek gaat krijgen in het eerste Uitvoeringsprogramma in 2024 in Q2.

Zij vindt het een origineel idee om de uitkering op één cent te zetten wanneer een uitkeringsgerechtigde werk heeft gevonden. Zij is bereid naar die mogelijkheid te kijken.

- 970 Het CDA stelde de maatschappelijke diensttijd aan de orde. Vanuit OC&W is een regiocoördinator aangesteld die vanuit de provincie Utrecht een taak heeft om meer bekendheid te geven aan de maatschappelijke diensttijd en ook de samenwerking te bevorderen. In Utrecht is de vrijwilligerscentrale daar nauw bij betrokken. D66 wilde weten hoe te voorkomen dat armoede zich uitbreidt naar middeninkomens. Het college wil met de armoederegelingen zich focussen op de groep mensen die het het hardst nodig hebben; dat is tot 125% van de Wet op het sociaal minimum. Voor inkomens die daarboven zitten is onder voorwaarden ook een beroep mogelijk op de bijzondere bijstand. Maar wanneer de fractie van D66 zegt meer te willen doen voor die groepen, zal dat ten koste gaan van de huidige
- 980 doelgroep. De wethouder kan niet meer beloven dan mogelijk. De vraag of de wethouder bereid is om incidentele uitgaven eerst aan de raad voor te leggen beantwoordt de wethouder ontkennend. Zij verwijst naar haar inbreng in de voorjaarsnotacommissie. Ze is het eens met de PvdA dat het geld van armoederegelingen moet gaan naar mensen die dat geld het meest nodig hebben. Gevraagd is wanneer duidelijkheid is over de energietoeslag; de wethouder antwoordt dat het college beoogt binnen twee weken duidelijkheid te hebben over de uitbetaling van deze toeslag. Het college doet er alles aan om zo snel mogelijk een
- 990 nieuwe beleidsregel op te stellen en de toeslag zoveel mogelijk ambtshalve uit te betalen. In 2022 had het college een ruimere doelgroep gehanteerd. Nu heeft de gemeente minder middelen gekregen van het Rijk en heeft het college tijd nodig om onder andere te bepalen welke ruimte er is in financieel opzicht en wat dat betekent voor de inkomensgrens. De gemeente is hiermee niet laat. De wet is er nog geen drie weken. Mevrouw Kendir sprak over minder uitstroom naar werk. Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt zijn inwoners die kansrijk zijn in de afgelopen jaren uitgestroomd naar werk. Daardoor zijn in het bijstandbestand minder inwoners kansrijk om uit te stromen naar werk en wordt het moeilijker om de mensen die nog wel bijstandsge-rechtigd zijn te laten uitstromen. Dit vergt per persoon extra inspanningen. Daarom is
- 1000 te zien dat het moeilijker gaat. Mevrouw Kendir vroeg ook naar een extra inspanning op informele schuldhulp. Het college gaat in navolging van de ActieAgenda verder met intensivering van de samenwerking tussen formele en informele schuldhulp. Daarbij heeft het college ook een trainingsaanbod voor vrijwilligers via Budgetvaardig. Het college doet al heel veel. De wethouder zou het goed vinden wanneer meer getoond wordt wat op infor-meel gebied al gebeurt, niet alleen in de raadzaal maar ook breder in de zorg. **Mevrouw Raaijmakers** (PvdA) vraagt wanneer inwoners van Utrecht het bedrag van de energietoeslag op hun rekening kunnen verwachten. **Wethouder Voortman** beoogt binnen twee weken duidelijkheid te hebben over het
- 1010 uitbetalen van de energietoeslag. Zij schat dat mensen na een week of 4 dit op hun rekening kunnen verwachten. Zij zal het laten weten wanneer zou blijken dat het sneller kan. Zij gaat in op de bijzondere bijstand voor studenten; gezegd is dat het college dat niet voldoende onder de aandacht brengt. De wethouder brengt de dashboardbrief onder de aandacht van 31 mei. In die brief zette het college uiteen wat het allemaal heeft gedaan om studenten te bereiken. Studenten met geldzorgen kunnen terecht bij de Geldzaak. Die zit momenteel ook op het Utrecht Sciencepark. Die kunnen de studenten wijzen op alle mogelijke regelingen waarop zij recht hebben. De Geldzaak

1020 heeft een website opgezet voor studenten met geldzorgen. In die zin heeft het college al heel veel extra gedaan, mede naar aanleiding van de debatten die hierover gevoerd zijn.

Mevrouw Van der Wilt (D66) licht toe dat het haar ging om de vernieuwde regeling die vanaf juli bekend is gemaakt; wat daarop is gedaan.

Wethouder Voortman antwoordt dit is geschreven op de website voor de studenten. De wethouder zet uiteen op de vraag mensen in beeld te brengen met gokschulden, dat het college die groep niet afzonderlijk in beeld heeft. Mensen met gokschulden vallen in de reguliere schuldhulp. Er is geen reden om dit voor Utrecht apart in beeld te brengen. Het landelijk beeld zegt wat dat betreft voldoende.

1030 Zij zal de vraag van de heer Otto over de basisbanen schriftelijk beantwoorden. Daarover zal in november een commissiedebat gevoerd worden.

Wethouder Oosters gaat in op de vraag van de Partij voor de Dieren over de beschadiging van bomen door festivalorganisatoren. Zij begrijpt de vraag van deze fractie heel goed. Er zijn veel organisatoren die de flora en fauna in de stad wel goed weten te beschermen. Het college vat de beschadigingen zeker niet licht op. De schade wordt verhaald op de veroorzakers; die zaak loopt.

1040 Het college heeft het liefst dat er niets verhaald hoeft te worden en dat schade wordt voorkomen. Het is niet mogelijk om een organisatie vooraf te weigeren zonder juridische grondslag. Alleen wanneer de vrees bestaat dat een organisator niet professioneel een evenement op poten kan zetten en daarmee ook de veiligheid kan waarborgen, kan de organisator geweigerd worden. Het beschadigen van bomen is daarvoor niet zwaar genoeg, en daarmee ook onvoldoende grond voor een weigering. Dit is een wel een onderdeel van de kwalitatieve toets bij het voorstel van de locatieprofielen; dus ook de bescherming van flora en fauna. Het college hoopt daardoor beter te kunnen sturen bij het toewijzen van bepaalde locaties aan organisatoren.

Daarover spreekt de wethouder graag binnenkort met de raad.

1050 Zij vervolgt haar beantwoording en gaat in op de vraag van Student & Starter over de grote evenementenlocatie. De wethouder is blij met het enthousiasme van de heer Stevens. Zij bedankt hem voor de mooie suggestie in zijn laatste bijdrage. Het college is er nog niet. Het college start met een onderzoek naar een mogelijke locatie. Dat onderzoek zal niet zonder slag of stoot gaan met alle uitdagingen die er zijn in de stad Utrecht. Zij zal de suggestie in die zoektocht meenemen.

Ze kreeg een vraag die schuurt tussen onderwijs en cultuur van mevrouw Hessel van Utrecht Solidair. Zij gaat graag in gesprek met mevrouw Hessel over die kansen, maar dan misschien wel bij het debat over cultuurparticipatie over twee weken. Daarin is de aanpak opgenomen van Cultuureducatie. Misschien heeft mevrouw Hessel daarvoor mooie suggesties. Zij is fan van suggesties die alle problemen oplossen.

1060 **Wethouder Eerenberg** gaat in op onderwijs. Hij herkent het beeld niet dat onderwijs de gemeentelijke subsidies niet kan vinden. Hij houdt zich aanbevolen voor de concrete informatie daarover om met die scholen in gesprek te kunnen gaan over wat er aan de hand is. Roosendaal heeft meerdere regelingen. Hij zal contact opnemen met Roosendaal om te vernemen welke ervaringen zij hebben. De wethouder denkt een stap verder te zijn in harmonisatie en duidelijkheid. De gemeente beschikt ook een aantal subsidies voor het rijk, bijvoorbeeld de NPO-middelen, de onderwijsimpuls. Die beschikt het college apart omdat daarvoor

spelregels zijn vanuit het Rijk. Die zijn tot zijn grote teleurstelling incidenteel. Ook de wethouder gunt het onderwijs structureel geld. Het zou een rekening voor de raad opleveren wanneer hij alle regelingen structureel maakt.

Eind 2024 komt het college met een nieuw integraal huisvestingsplan. Daarin zit het mechanisme hoe met “overbodige” lokalen om te gaan. Het is onmogelijk om losse lokalen in te zetten voor het speciaal onderwijs. Speciaal onderwijs vergt veel ondersteuning van leerlingen. Met een losstaand klaslokaal zou de gemeente de leerlingen niet ten goede komen. Bovendien zijn de lokalen te gebruiken voor hele mooie doelen; zoals voor oudergroepen, de bibliotheek op school. Hij vraagt voorzichtigheid als het gaat om het terugvorderen van die lokalen. Mogelijk moet geformaliseerd worden onder welke titel scholen dat doen. Dat is wat het college momenteel doet.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat de wethouder vorig jaar al had toegezegd iets te doen met de gezamenlijke huisvestingsaanpak. Zij wil graag weten welke voortgang daarin is.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat op een aantal scholen dit gesprek gevoerd is, bijvoorbeeld om schoollokalen beschikbaar te stellen voor maatschappelijke instellingen. Het mechanisme om dit grootschaliger te doen, vergt een titel, ook in formele zin. Daarom werkt het college momenteel aan het integraal huisvestingsplan. De wethouder zal informatie toesturen over de passage in de brief die het college eerder heeft gestuurd.

Veel fracties gingen in op de reservepositie van scholen, ook naar aanleiding van het lokale nieuws. Ook de wethouder volgde het nieuws. Meerdere raadsleden riepen op tot een gesprek. De wethouder zal dat voeren. Hij wil eerst de Utrechtse onderwijsagenda afmaken. De raad heeft behoorlijk wat huiswerk gegeven aan Onderwijspartijen om de Onderwijsagenda uit te breiden. Dat heeft ook iets gedaan bij de onderwijspartijen. Hij stelt voor nu eerst de Onderwijsagenda af te maken, voordat gesproken wordt over de reserves. De wethouder zegt toe in Q1 2024 het gesprek te zullen voeren, en in Q2 daarover een terugkoppeling te geven. De suggestie die gedaan is in de commissie om maatschappelijke initiatieven van derden te koppelen aan de reservepositie van scholen, zal de wethouder in dat gesprek meenemen. Daarover krijgt de commissie de terugkoppeling in Q2.

Mevrouw Van der Wilt (D66) kan zich voorstellen dat het idee van dat meer gezamenlijk is te doen ook in financieel opzicht, ook nog wel richting kan geven aan de UOA. Zij adviseert de wethouder het niet zo stringent uit elkaar te halen.

Wethouder Eerenberg deelt die wens. Hij wil tijd hebben om met onderwijspartijen aandacht te schenken aan het huiswerk dat de raad de onderwijspartijen heeft gegeven om daarna aandacht te besteden aan de vraag over het inzetten van de reserve positie voor gezamenlijke doelen. Wanneer hij het in een andere volgorde zou doen zou het gesprek met het onderwijsveld minder productief zijn.

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat vanaf 1 januari er een teruggang komt op het JeugdEducatieFonds (JEF).

Wethouder Eerenberg antwoordt dat dat betekent dat wat gezamenlijk is afgesproken het college tijdelijk een aantal scholen extra zou helpen gestand gedaan zal worden. Elke school die daarmee iets zou willen, staat het vrij om dat te doen.

Mevrouw Van der Wilt (D66) vindt dat terecht opgemerkt. Zij vraagt zich af of het zo gevoeld wordt bij schoolbesturen om dat te doen óf dat de schoolbesturen denken dat de gemeente wel over de brug komt. Dan vraagt zij de wethouder wel om school-

besturen te attenderen op het Jeugdeducatiefonds en daarop te sturen in dit schooljaar.

1120 **Wethouder Eerenberg** heeft de indruk dat scholen heel goed weten dat de gemeente een incidentele extra bijdrage aan het Jeugdeducatiefonds heeft gegeven en dat ze beseffen dat dat betekent dat een aantal scholen dat geld niet meer zal krijgen omdat het om een incidentele impuls ging.

Mevrouw Van der Wilt (D66) heeft die indruk ook. Zij weet niet of de schoolbesturen zich realiseren dat ook de ogen op hen gericht zijn om hieraan een bijdrage leveren. Dat is de wens die in de raad heeft.

Wethouder Eerenberg gaat veel gesprekken aan in de komende maanden als gevolg van het huiswerk. Hij zal dit ook noemen. Dat is iets anders dan dat afspraken gemaakt worden over de financiële reservepositie.

1130 Gevraagd is wanneer nulmeting komt voor de UKK; het college weet in november wanneer nulmeting gedaan gaat worden. Dit zal gerapporteerd worden in de eerste kwartaalbrief Onderwijs in Q1 2024. Het college gaat dat doen en Utrecht zal het uitvoeren.

De wethouder bevestigt dat het college al ongelijk investeert voor gelijke kansen als het gaat om de UKC's; die zijn gebouwd in het afgelopen jaar in Overvecht, Kanaleneiland, Hoograven, Leidsche Rijn. Het cynische is dat daar de vraag naar kinderopvang en BSO-activiteiten achterblijft ten opzichte van andere wijken. Onderwijs aan 10 -14 jarigen is momenteel op twee plekken in de stad aanwezig. Dat is een van de thema's uit de UOA. Daarover zal in het nieuwe jaar opnieuw gesproken worden.

1140 **De heer Simşek** (DENK) vroeg dit op te nemen in de nieuwe versie zo dat overal iets te lezen is. Het gaat om de opmerking dat na het debat het moeilijk is om nog allerlei aanpassingen aan te brengen.

Wethouder Eerenberg beantwoordt de vraag over het offerfeest. Hij kan zich goed voorstellen dat feestdagen een onderwerp is waarmee dan toch een uitgebreide agenda gemaakt wordt.

De heer Simşek (DENK) begrijpt de woorden van de wethouder niet helemaal. Komt er nu een aparte agenda voor de feestdagen, of wordt dit onderdeel van de Utrechtse Onderwijsagenda?

1150 **Wethouder Eerenberg** licht toe dat de Utrechtse OnderwijsAgenda flink uitgebreid wordt. Daar word inclusie en het tegengaan van segregatie een groot onderdeel van. Hij kan zich heel goed voorstellen dat ook de vraag hoe om te gaan met feestdagen voor verschillende minderheden, daarin een plek krijgt. Dan gaat het wat hem betreft over alle feestdagen van alle inwoners van Utrecht om een situatie te scheppen die voor iedereen gelijk is. Hij vervolgt zijn beantwoording.

1160 Zijn collega wethouder De Vries heeft toegezegd een brief te sturen over Stagediscriminatie in Q1. Hij staat daar nog steeds achter. Inmiddels zijn er wel enkele obstakels ervaren; een dergelijk systeem gaat om een behoorlijke financiële investering; de vraag is hoe dat met elkaar te doen. Het beeld van het college is minder geld uit te willen geven aan het sociaal domein; dan zal het stadsbestuur keuzes moeten maken. Er ook nog wel iets over privacy in de AVG. De vraag is of het stadsbestuur alles van MBO studenten wil en kan administreren. Er wordt aan gewerkt. Het antwoord komt in de gevraagde brief.

Student & Starter stelde daarover ook vragen. De wethouder is het eens met de analyse; het college is van mening dat in elke cao een stagevergoeding vermeld moet worden. Dat vindt ook het Rijk. Dat is het gevolg van een Almere-lobby op dat

thema. Wanneer de raad het college zou vragen in Utrecht met werkgevers van allerlei pluimage afspraken te maken over stagevergoedingen, kan de wethouder dat niet waarmaken. Dan moeten er afspraken gemaakt worden die boven de cao's uitgaan met heel veel verschillende werkgevers. Onderwijs maakt deel uit van het sociaal domein en daar komt 17 miljoen euro minder in. Hij heeft geen Team om dit werk op te pakken. Dan vraagt de wethouder de raad om hulp.

De heer Talhaoui (PvdA) gaat in op het systeem van stages en de studenten. Hij vraagt of hij de wethouder hoort zeggen dat het college erkent de cijfers niet te hebben, dat het college niet precies weet welke student wel en niet een stage heeft.

Wethouder Eerenberg erkent dat het college die cijfers niet heeft. Hij probeert ook te zeggen dat het lastig is als gemeente een administratie te voeren van alle MBO studenten of zij al of niet een stage hebben en als ze geen stage hebben welke oorzaak daaraan ten grondslag ligt.

De heer Talhaoui (PvdA) merkt op dat de MBO scholen precies weten welke studenten wel en niet een stage hebben. Die cijfers zijn dan snel op de vragen. Hij vraagt of de wethouder het daarmee eens is.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat dat mogelijk is binnen de kaders van de AVG. Hiermee is zijn collega wethouder de Vries bezig momenteel. Wethouder De Vries komt hierop terug in Q1.

De heer Talhaoui (PvdA) benadrukt dat de gegevens anoniem te geven zijn. Het gaat om alle bestaande gegevens bij MBO scholen. Dat kost niet veel tijd.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat dat zal moeten blijken; de vraag is nu onder welke condities dit te vragen is. Dat voelt soms gemakkelijker dan de praktijk uitwijst.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) hoort wat de wethouder zegt over dat het heel veel personeelskracht vraagt om de cao aan te passen op lokaal niveau. De wethouder had al eerder toegezegd om in ieder geval in gesprek te gaan over stagevergoedingen. Zij vraagt of de wethouder daarnaast nog andere kansen ziet om die hiervan toch werk te maken.

Wethouder Eerenberg denkt het meest effectief geweest te zijn door dit in te brengen in de lobby naar OC&W. De minister heeft de positie om hierop iets te doen vanuit landelijk. Dit is in te brengen in het regulier overleg met de zorg. Wanneer de raad de wethouder vraagt hierop iets te organiseren, vraagt hij de raad iets aan te wijzen in de begroting om niet te doen. Hij kan dit niet waarmaken wanneer hij dit toezegt.

De wethouder gaat in op de vragen van D66 over onderwijs. De fractie pleit ervoor op te passen met bezuinigen op onderwijs omdat het over de volgende generatie gaat. De wethouder begrijpt dat pleidooi. Tegelijkertijd is niets uitgezonderd in de bezuinigingsopdracht van de raad. Zo kijkt het college er naar. Dat neemt niet weg dat de raad mag verwachten van het college dat het college een goed en gebalanceerd voorstel voorlegt; de raad heeft daarover het laatste woord.

Het college heeft een mooie impuls kunnen geven om kinderen meer te laten bewegen op school als gevolg van de afspraken die de raad heeft gemaakt. Over twee weken gaat er een brief naar de raad over dat Sport Utrecht hierin iets gaat doen. Daarbij zal Sport Utrecht aansluiten bij de selectie van scholen die het college heeft gemaakt rondom de gezonde schoollunch.

Hij beantwoordt de vraag over de VO-ouderbijdrage met op te merken dat hij het ermee eens is. Het college is begonnen bij de PO-ouderbijdrage. Daar zit nu de goede energie; hij beschouwt dat als de broedende kip die niet gestoord moet worden. Hij hoopt dat dat een zwaan-kleef-aan effect zal hebben; wanneer het

bestuur en de partijen daar iets moois kunnen neerzetten, verwacht hij daarna aan de slag te kunnen met het VO.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt wanneer de raad iets hoort over wat in het VO gaat gebeuren. Dat ei wordt ergens in november uitgebreed.

1220 **Wethouder Eerenberg** antwoordt dat in november het PO-ei wordt uitgebreed. De wethouder zal de raad daarover informeren. Daarbij zal hij meteen vertellen hoe het staat met het VO-ei. Deze toezegging zal in de eerstvolgende kwartaalbrief gestand gedaan worden.

De wethouder deelt mee in het kader van LHBTQI-plus op scholen dat 1 november er een bijeenkomst plaatsvindt met scholen over sociale veiligheid. Daarin is dit een thema. Daarbij zal ook de burgemeester aanwezig zijn.

De wethouder gaat in op het leerlingenvervoer en deelt mee geen actueel getal te hebben. Hij beschouwt de vraag als technisch. Hij kondigt aan dat voor het raadsdebat een tabel hierover naar de raad zal gaan; het gaat soms ook om vrijstellingen.

1230 In het kader van volksgezondheid beantwoordt hij de vraag van het CDA over zijn bekendheid met Rotterdam. De raad zal een raadsbrief krijgen over drugs aan het eind van het vierde kwartaal. In die brief zal het college ingaan op de Rotterdamse aanpak. Hij maakt een verschil tussen legaliseren en normaliseren. Legaliseren van harddrugs zal niet aan de orde zijn. Het college zal hierover terugkomen bij de commissie in het vierde kwartaal.

De heer Van den Broek (CDA) vraagt of de wethouder een tipje van de sluier kan oplichten. Is de gemeente van plan of mee te gaan met de Rotterdamse aanpak of te komen met een vergelijkbare aanpak?

Wethouder Eerenberg antwoordt ontkennend; hij weet dat nog niet.

1240 **De heer Simşek** (DENK) begrijpt dat de gemeente niet bewust aan het normaliseren is en dat dat ook niet de intentie is van de gemeente. Hij vraagt of de wethouder begrijpt dat de overheid een normstellende rol heeft en dat de stappen in de richting van de decriminalisering, normverlagend tot normstellend kan werken.

Wethouder Eerenberg licht toe dat het college *verantwoord middelengebruik* als norm hanteert. Bekend is wat er gebeurt wanneer zaken worden verboden.

De heer Simşek (DENK) vraagt in welke gevallen drugsgebruik verantwoord is volgens de wethouder.

1250 **Wethouder Eerenberg** antwoordt dat dat te maken heeft met het middel waarover gesproken wordt, hoe vaak het wordt ingenomen. Velen gebruiken alcohol relatief vaak. Al is objectief vast te stellen dat alcohol een harddrug is. Daarbij is te zien dat een culturele norm niet past op de volksgezondheidsnorm. Zijn norm zal altijd de volksgezondheidsnorm zijn. Dan is het gebruik van softdrugs met mate minder heftig dan het gebruik van alcohol.

Vrij veilig is een landelijke campagne die wordt verzorgd door de GGD op scholen.

Hij begrijpt de achtergrond van de vraag van D66; of het nog bij deze tijd past. Het is de wethouder niet gelukt om met de GGD af te stemmen. Hij zal ervoor zorgen dat in de veegbrief de reflectie staat van de GGD over de bewegingsruimte van de gemeente voor Vrij Veilig, seksuele voorlichting op scholen.

1260 Met betrekking tot het Uitstapprogramma van sekswerkers, wordt getoetst op de uitkomst van de cliëntentevredenheidsonderzoeken; die vragen naar of iemand gehoord is, gezien, geholpen, welkom en veilig. Op die vijf assen wordt gekeken of een stap vooruit is gezet. Dat betekent soms dat sekswerkers een andere baan

hebben gevonden, maar dat betekent ook dat ze gehoord en gezien zijn en daarmee al in sommige gevallen een behoorlijke stap voor zichzelf hebben gezet.

Lichtvervuiling is geen onderdeel van de volksgezondheidsaanpak, zegt hij in de richting van de Partij voor de Dieren. Dat heeft ook te maken met focus. Veel is te doen door mensen zelf. Er komt een nieuwe nota Volksgezondheid. Daarbij is dit debat verder te voeren.

Het college zal bestuurlijk kijken naar de eiwittransitie; het college zal bestuurlijk een bezoek brengen aan Groningen. De wethouder ziet daar naar uit. Hij heeft geen ruimte om vanuit volksgezondheid hierop extra mensen of middelen in te zetten. Wanneer de raad vindt dat het college hierop meer moet doen, moet de raad ook zeggen wat het college minder moet doen.

Met betrekking tot de huisartsenzorg overweegt de wethouder dat het misschien het allerbeste is om de raad hierover te informeren in de toegezegde brief voor de raadsbehandeling van de begroting. Dan kan de raad nagaan of de raad daarmee iets wil. Als het gaat om de situatie in Kanaleneiland, is dat belegd bij zijn collega wethouder De Vries als wijkwethouder. Die gaat aanstaande woensdag met partijen in gesprek om na te gaan wat hierop allemaal te doen is.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of wethouder De Vries morgen in kan gaan op de concrete vragen die zij stelde. **Wethouder Eerenberg** stelt voor dat te proberen.

Anders is mevrouw Assen er morgen bij wanneer zij vindt dat het onvoldoende is.

De voorzitter vraagt of de vraag is door te geven zodat wethouder De Vries die kan beantwoorden. **Wethouder Eerenberg** antwoordt bevestigend.

De wethouder gaat in op de vraag het consultatiebureau te benutten voor gezondheidsverschillen. De wethouder antwoordt bevestigend in de zin van dat dit gebeurt in de zin van ongelijk investeren voor gelijke kansen. Hij schetst de aandacht die hierop is.

Vapen staat wat het college betreft gelijk aan roken; staatssecretaris is het met het college eens maar heeft dat nog niet doorgevoerd in alle wetgeving.

Wethouder Schilderman gaat in op de inbreng van de VVD over de gevraagde aandacht voor MKB-ers. Zij deelt mee dat het het MKB in de review council gelukt is. Het verder kijken naar een MKB-toets sluit aan bij het beleid dat het college voert. De wethouder noemt in dat verband de energiecompensatieregeling. Daarbij is van tevoren gevraagd aan lokale MKB-ers of bij de voorgestelde regeling door het college de MKB-er erin slaagt om daarvan gebruik te maken. De wethouder zegt toe bij de update van de ActieAgenda erop terug te komen over of het college dat systematischer aan de raad kan teruggeven.

De VVD vroeg hoe een en ander richting de logistieke bedrijven verder wordt uitgevoerd. De oproep die hierin stond om HUBS en duurzaam vervoer daarin te stimuleren, past ook in het actieprogramma Goederenvervoer; dat lijkt de wethouder de logische plek om daar over de voortgang te spreken.

De VVD vroeg naar de omscholingsregeling. Andere vroegen daar ook naar; er ontstond een beeld als zou die slecht gebruikt zijn. Dat is tot op heden niet het beeld van het college. Op dit moment wordt een evaluatie uitgevoerd. Dat duurt nog even omdat de regeling nog niet is afgelopen. Die loopt tot einde van dit jaar. Daarmee heeft het college nog niet eindcijfers. Dat betekent dat het college de raad in het eerste kwartaal van het volgend jaar gaat informeren over de uitkomsten. Voor het overige is hiervoor aandacht, ook in de regio om na te gaan of dit op een bepaalde wijze is voort te zetten. In Q1 komt daarover meer informatie.

Mevrouw Al-Saqaff (VVD) zou de wethouder willen vragen of zij kan borgen dat de raad die evaluatie heeft gezien en hierover kan beslissen voordat de regeling afloopt.

Wethouder Schilderman merkt op dat de regeling tot einde dit jaar duurt; de evaluatie komt na afloop van de regeling. Zij verwijst naar de Voorjaarsnota als de raad wil besluiten. Dat kan ook een moment zijn om een nieuwe regeling, of een regionale regeling of een vervolgregeling in te stellen.

Zij vervolgt haar beantwoording met het betoog van GroenLinks. De wethouder vond dat een mooi betoog. Zij vindt dat dat goed aansluit bij wat het college doet met de nieuwe economie-index. De thema's die daarin benoemd zijn, staan daarin centraal.

1320 Zij noemt als thema's eerlijke prijzen, circulariteit, nieuwe rijkdom, en inclusie. Een aantal coöperaties komt terug in de stad en wordt ondersteund door de gemeente. Zij noemt voorbeelden van coöperaties. Het lijkt haar heel goed om in het vervolg van de nieuwe economie na te gaan of dit aansluit bij de visie en het denken van GroenLinks hierop. Haar eerste indruk is dat dit goed past.

Het CDA vroeg naar wat het college doet voor verschillende winkelgebieden.

Wanneer het gaat om andere gebieden dan die in de binnenstad, ondersteunt het college die via vier sporen: de integrale aanpak op de Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat, Damstraat inclusief de respectievelijke BOM's daarbij. Via de werkgroepen van keurmerk veilig ondernemen, via de subsidie vitale winkelgebieden en via de ruimtelijke economische adviezen. Het college past de lessen toe die opgedaan zijn op andere vlakken.

1330 D66 stelde vragen over de beschikbaarheid van werklocaties; of dat flexibeler ingevuld moet worden? De wethouder vindt dat een heel terecht punt. Dit is een van de ambities die expliciet zijn neergezet: te willen intensiveren op bedrijfsterreinen, verdichten en vergroenen. Dit zal een van de uitgangspunten bij de Beleidsnota werklocaties; die komt in het vierde kwartaal van 2024 naar de raad. Een medewerker van de provincie is hierin een belangrijke.

De Partij voor de Dieren sprak over hoe het gaat met de nieuwe naam Utrecht marketing. De wethouder zegde eerder al toe daarop terug te komen in het eerste kwartaal van 2024. Het college zal dat doen.

1340 De Partij voor de Dieren vroeg ook naar de Veggiedag; eerder gaf de wethouder aan dit eenmalig te organiseren via Utrecht marketing binnen het bestaande budget.

Wanneer de ervaringen positief zijn, is de Veggiedag eventueel uit te bouwen.

De PvdA stelde vragen over de sleutelberoepen; of het stadsbestuur voldoende doet aan de tekorten en/of daarvan een beter overzicht te verkrijgen is. De wethouder verwijst daarvoor naar de al toegezegde beleidsnota Arbeidsmarkt; die komt in het tweede kwartaal van 2024. Die gaat in op alle aanpakken op het gebied van de arbeidsmarkt. Dan zijn de tekortsectoren daarin hele belangrijke.

1350 De PvdA stelde vragen over wat het college doet op winkelgebieden; in het antwoord richting het CDA heeft de wethouder daarover al uitgebreider iets gezegd. Wanneer het gaat om specifiek het aanpassen van de retail hoofdstructuur is die in de RSU vastgelegd en door de raad vastgesteld. De raad vond op iedere plek *op tien minuten bereikbaar zijn* van belang - dat is het kader waaraan het college zich houdt.

Student & Starter voerde een voorbeeld aan van iemand die geen huurcontract meer kreeg omdat iemand anders meer betaalde; het college hoort dit signaal minder. Het signaal dat het college sterk verneemt, is schuldenproblematiek bij heel veel ondernemers. Dat komt naar voren via Ondernemers Centraal. Ondernemers kunnen zich met alle vormen van die problematiek melden; dat geldt ook voor huurproblematiek. Dan is van daaruit te kijken wat er gebeurt. Dat vindt vrij uitgebreid plaats. In de afge-

1360 lopen jaren zijn via Ondernemers Centraal 3750 ondernemers persoonlijk gesproken. Daarvan is een beeld gevormd.

De ChristenUnie sprak over een nieuw hotelbeleid; of een onderzoek daar noodzakelijk is. De wethouder zet uiteen dat in het coalitieakkoord is opgenomen dat het college de hotelstop loslaat. Het college gaat na hoe een verantwoorde groei van toerisme is toe te staan met daarbij het duurzame toerisme en het zakelijk toerisme daarin meer ondersteund. Dat maakt dat er een aanpassing moet komen van het hotelbeleid en daarom is dat noodzakelijk.

1370 Utrecht Solidair vroeg of iets meer te doen is voor organisaties zoals Zizo die moeite hebben met de huur. Daarvoor zijn maatregelen die daarbij kunnen helpen. De wethouder noemt in dit verband het Makelpunt. Dat punt kan partijen begeleiden naar wat een andere plek is om in terecht te komen.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of dat hotelbeleid gaat leiden tot een overkoepelend Utrechts beleid. Gaat dat ruimte bieden om per locatie of per wijk afzonderlijke regelingen te maken?

Wethouder Schilderman licht toe dat het de bedoeling is wanneer Utrechts hotelbeleid gemaakt wordt, dat dat beleid in Utrecht geldt.

1380 Richting Utrecht Solidair voegt de wethouder toe dat naast via het Makelpunt ook via Utrecht Mooier Maken hierbij is te helpen. Zij noemt in dit verband Start in het Hart; daarin kunnen ondernemers maar ook initiatieven hun wensen inbrengen. Die kunnen ook geholpen worden aan een locatie. De wethouder stelt zich voor dat Zizo ook een plek zoekt met een horecaverunning. Dat zijn de plekken waar Zizo kan aankloppen om daarin verder geholpen te worden.

Gemiste vragen

Wethouder Eerenberg deelt mee dat de lichtvervuiling van de DOM besproken wordt bij vastgoed.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat in het tabel over de subsidies, enkele subsidies ontbraken, vooral de kleinere. Zij had gevraagd of de raad daarover nog nader zal worden geïnformeerd.

1390 Verder had zij gevraagd naar verduurzaming van de ventilatie en vergroening van onderwijsgebouwen; of daarin stappen te zetten zijn in samenwerking met de schoolbesturen.

Wethouder Eerenberg vraagt nadere informatie over de subsidies die ontbreken. Dan zal het college een nieuw overzicht maken.

Als het gaat om bijdragen van schoolbesturen in de verduurzaming, daarvan nu al sprake is. Dat neemt niet weg dat dit een grijs gebied is. De vraag is wat bijgedragen wordt als gebruiker van het gebouw, en wat als een eigenaar van een gebouw. Het gaat altijd om onderhandelingen. Schoolbesturen dragen hieraan bij, zeker wanneer dat tot lagere energielasten leidt. Ook dit komt in het IHP 2024 terug.

1400

Tweede termijn

De heer Otto (EenUtrecht) merkt op dat wethouder Schilderman aangaf dat er veel ondernemers zijn die met schulden kampen. Hij stelde daarover ook vragen in het verleden. Veel ondernemers hebben de indruk niet de schuldhelpverlening te kunnen krijgen die ze nodig hebben. Hij vraagt wat het college daaraan doet. Nu is geregistreerd dat er veel ondernemers zijn met schulden.

Wethouder Schilderman licht toe dat Utrechtse ondernemers terecht kunnen bij Ondernemers Centraal. Dat is de plek waar de ondernemers verder begeleid worden

- 1410 naar hulpverlening. Dat is ook afhankelijk van waar de schulden uit voortkomen, als het gaat om de vraag wat een logisch pad is voor hulpverlening.
De reden waarom het college vaker schulden ziet, is gelegen in coronaschulden, uitgestelde schulden, veel belastingschulden.

De voorzitter rondt hiermee het debat van deze commissie af.

Toezeggingen

Onderwijs

- 1420 - Q1 2024 voert de wethouder een gesprek met schoolbesturen over hun reservepositie en in Q2 2024 informeert hij de raad hierover.
- In de onderwijsbrief van Q1:
 - o geeft het college aan wanneer de nulmeting van het Utrechts kwaliteitskader over Voorschoolse educatie komt.
 - o gaat het college in op de vrijwillige ouderbijdrage in PO en VO en de doorkoppeling.

MBO

- 1430 - De raad ontvangt in Q1 2024 een voortgangsbrief van het MBO uitvoeringsplan (incl. stagediscriminatie). De PvdA heeft in het debat gevraagd naar een systeem dat inzicht geeft in het aantal mbo-studenten dat uitvalt en geen stage kan vinden. Het college zal in de voortgangsbrief aangeven of en hoe het lukt om een systeem in te richten. Ook schetst het college hierin wanneer het lukt de getallen op te leveren.

Werk & inkomen

- Het uitvoeringsplan dat hoort bij de nota financiële bestaanszekerheid komt in Q2 2024.
- In de dashboardbrief van Q2 2024 komt het college terug op de toezegging te kijken of uitkeringen op 1 cent gezet kunnen worden.

1440 *Volksgezondheid, drugs*

- Eind Q4 ontvangt de raad een brief over drugsgebruik. Het college gaat hierbij in op de aanpak van de gemeente Rotterdam.

Economische Zaken

- Q1 ontvangt de raad een brief over de uitkomsten van de omscholingsregeling.
- In de actieagenda Utrechtse economie (Q2 2024) wordt teruggekomen op de MKB-toets.

Mogelijke moties tijdens slotdebat

- 1450 - GroenLinks overweegt een motie over onderwijshuisvesting
- CDA komt met een tegenbegroting en moties

In verzamelbrief die voor slotdebat naar raad komt

- Gaat het college in op de huisartsenzorg.

Conclusies

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) neemt zich voor iets in te brengen over onderwijs huisvesting.

- 1460 **De heer Van den Broek** (CDA) had de tegenbegroting al aangekondigd; daaraan zullen moties gekoppeld worden. Hij weet nog niet precies welke.
Mevrouw Dada Anthonij (D66) gaat met de beantwoording terug naar de fractie.
Mevrouw Minnaert (Partij voor de Dieren) gaat terug naar de fractie voor overleg.
Mevrouw Assen (PvdA) gaat terug naar haar fractie voor overleg

De voorzitter schorst de vergadering om 18.37 uur tot 26 oktober.